

ΤΟ ΕΥΠΑΛΙΟ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΥΠΑΛΙΩΤΩΝ ΔΩΡΙΔΑΣ
Πρατίνου & Δούριδος 8 - 11634 Αθήνα
Αρ. Φύλλου 133 Ιουν.-Αυγ. 2017

Σώστε επιτέλους τον Αϊ-Γιάννη

Ένα από τα πιο ιστορικά θρησκευτικά μνημεία της χώρας κινδυνεύει να καταστραφεί μετά από πολλούς αιώνες ζωής. Ο Βυζαντινός Ναός του Αϊ-Γιάννη θεολόγου στο Ευπάλιο εδώ και αρκετά χρόνια είναι έτοιμος να καταρρεύσει και δυστυχώς υπάρχει μια "περίεργη αδιαφορία" από όλους τους αρμοδίους και ιθύνοντες για να σώσουν το ιστορικό αυτό μνημείο.

Σελ. 4

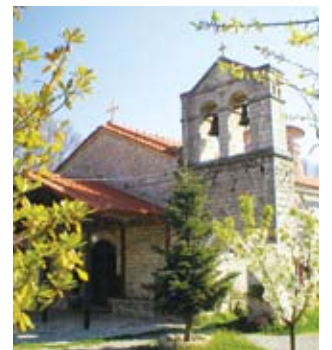
ΝΕΑ ΤΟΥ ΔΡΟΣΑΤΟΥ
Το καλοκαιρινό
Δροσάτο
είναι εδώ!

Μας έχει συνηθίσει πλέον ο Πολιτιστικός Σύλλογος Δροσάτου-Πευκακίου να πρωτοπορεί και πρωταγωνιστεί σε εκδηλώσεις όλο το χρόνο και ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες. Είναι πραγματικά το μικρό χωριό με την μεγάλη... καρδιά!

Σελ. 12-13

Βαρνάκοβα...

... η ιστορία της
και η πορεία
ενεργειών
αποκατάστασης
των ζημιών της

Σελ. 6

"Χτύπησε κόκκινο" ο Αϊ-Γιώργης

"Κόκκινο χτύπησε" το ταμείο του Αϊ-Γιώργη και ο ιερέας παπα-Κώστας με το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο κάνουν έκκληση σε όλους μας να το στηρίξουμε.

Σελ. 7

Το έλκος των... πλατανιών!

Όσο κι αν φαίνεται παράξενο τα πλατάνια μας κινδυνεύουν από τον ιό του "μεταχρωματικού έλκους". Χρειάζεται μεγάλη προσοχή για να διατηρηθούν πράσινα.

Σελ. 9

Έντονη δραστηριότητα του Πολιτιστικού

Από τους πιο ζωντανούς πολιτιστικούς συλλόγους αυτός του Ευπαλίου απλώνει τις δραστηριότητές του σε μια τεράστια γκάμα εκδηλώσεων.

Σελ. 8

ΣΠΟΡ

Σελ. 14-15

Νέοι ορίζοντες και προσανατολισμοί για τον Απόλλωνα Ευπαλίου δρομολογούνται σε όλα

τα επίπεδα τόσο αγωνιστικά όσο και υποδομών. Ανάβει και πράσινο φως για το γήπεδο

Σπύρος Ψιμάδας... έφυγε η ψυχή της πλατείας!

Κεραυνός στο κατακαλόκαιρο. Έφυγε ο Σπύρος Ψιμάδας. Κανείς δεν ήθελε να το πιστέψει μέχρι που το επιβεβαίωσε ο πένθιμος ήχος της καμπάνας του Αϊ- Γιώργη την Κυριακή το πρωί στις 9 Ιουλίου... Τα χείλη όλων σώπασαν. Τα βλέμματα βουβά. Τα δάκρυα άρχισαν να τρέχουν κι ένα μεγάλο ΓΙΑΤΙ άρχισε να βγαίνει από τα στόματα όλων. Σε λίγες μέρες έκλεινε τα 64 χρόνια του. Ένας πρόσχαρος, πράος, ευγενής και χαμογελαστός άνθρωπος, που με τα ανέκδοτά του, τις έξυπνες ατάκες του, τα πειράγματά του, είχε γίνει η ψυχή της πλατείας του Ευπαλίου. Ένας... «αρρωστημένος» Ευπαλιώτης, αλλά και υγιής γονιός που με την αγαπημένη του Γιάννα έφτιαξαν μια θαυμάσια οικογένεια υπόδειγμα, με τους δυο γιους τους: τον Άρη, επιχειρηματία, και τον Δημήτρη, τελειόφοιτο Πανεπιστημίου. Από μικρός στη βιοπάλη κάνοντας διάφορα επαγγέλμα-

τα στα νιάτα του. Ακόμα και ναυτικός σε υπερπόντια ταξίδια από την Ιαπωνία μέχρι την Κούβα και απ' την Αργεντινή στη Ρωσία. Καταστάλαξε ως σωφρονιστικός υπάλληλος του Υπουργείου Δικαιοσύνης, σ' ένα σκληρό και δύσκολο επάγγελμα όπου κατάφερε για δεκαετίες να είναι φίλος και με τους «μέσα» και με τους έξω, και με τους ανωτέρους του και με τους κατώτερους του. Τον ξεπροβόδισε από τον Αϊ- Γιώργη μέχρι τον Αϊ-Λια μια λαοθάλασσα συγγενών, φίλων, συναδέλφων, συγχωριανών, συμπατριωτών από Δωρίδα, Ναυπακτία, Πάτρα, Αθήνα.

Σπύρο δεν θα σου πούμε το τετριμμένο... θα σε θυμόμαστε. Γιατί

εσύ έγραψες ιστορία για το Ευπάλιο! Και η ιστορία δεν παραγράφεται ούτε λησμονείται.

Π.Ν.Α.

Γρηγόρης Καλπουζάνης

Σε ηλικία 76 ετών έφυγε στις 7 Ιουλίου ο Γρηγόρης Κ. Καλπουζάνης. Ήταν ένα καλοκάγαθος και φιλήσυχος άνθρωπος. Με τη σύζυγό του Πανωραία Ρήγα είχαν αποκτήσει δύο παιδιά, τη Μαρία και τον Κωνσταντίνο και τέσσερα εγγόνια: το Μιχάλη, τη Ρέα, το Μάριο και την Κατερίνα. Η εξόδιος ακολουθία εψάλη την επομένη 8 Ιουλίου από τον Άγιο Γεώργιο Ευπαλίου και η ταφή του έγινε κοιμητήριο του Αϊ-Λια.

ΜΑΚΡΥ ΤΑΞΙΔΙ ΚΙΝΗΣΕΣ ΝΑ ΠΑΣ.....

Αγαπημένο μου πατέρα, παίρνω την ευκαιρία να σε αποχαιρετήσω μέσα από την εφημερίδα του Ευπαλίου, του τόπου που αγάπησες περισσότερο και από τον τόπο που γεννήθηκες. Το Ευπάλιο για σένα ήταν το σπίτι σου, ο ευλογημένος τόπος όπως συνήθιζες να τον αποκαλείς, και ερχόσουν τόσο τακτικά που θεωρούσες τον εαυτό σου σχεδόν μόνιμο κάτοικο. Θέλω να σου ευχηθώ καλό παράδεισο, ο Θεός να σε συγχωρέσει, και να σε διαβεβαιώσω ότι για μένα και τον αδελφό μου Κώστα, στάθηκες ένας άξιος πατέρας που μας δίδαξες τις βασικές αρχές της δημοκρατίας ήτοι, ισότητα, δικαιοσύνη, σεβασμό και ενδιαφέρον για τον συνάνθρωπο μας. Αρχές που χρησιμοποιήσαμε για να πορευόμαστε στη ζωή μας, εμείς αλλά και τα παιδιά μας. Θέλω επίσης, να σε διαβεβαιώσω ότι στάθηκες με αξιοπρέπεια και σεβασμό δίπλα στην μάνα μου Πανωραία, που και εκείνη σε αγάπησε με τον τρόπο της, και θρηνεί τώρα που της έφυγες.

ΚΑΛΟ ΤΑΞΙΔΙ ΠΑΤΕΡΑ, και να μας προσέχεις από όπου και νάσαι.....

Η Μαρία σου

Ελένη Ανδρίτσου

Σε ηλικία 87 ετών έφυγε στις 4 Ιουλίου 2017 η Ελένη Ανδρίτσου. Ήταν μια θαυμάσια γυναίκα, μάνα, σύζυγος και γιαγιά, κοινωνική και ευχάριστη με τους συγχωριανούς της. Με τον αείμνηστο σύζυγό της Γιώργο Ανδρίτσο είχαν αποκτήσει δύο παιδιά, τη Μαρία και τον Παναγιώτη, εγγόνια και δισέγγονο. Την κατευόδωσαν στις 5 Ιουλίου στην εξόδιο ακολουθία της από τον Αϊ-Γιώργη πλήθος Ευπαλιωτών και Δωριέων και η ταφή της έγινε στο κοιμητήριο του Αϊ-Λια.

Ζησιμόπουλος Χ. Γεώργιος

Στις 16 Ιουνίου 2017 στην πόλη Αδελαΐδα της μακρινής Αυστραλίας έφυγε από τη ζωή ο φίλος μου και συγχωριανός μας Ζησιμόπουλος Γεώργιος του Χαραλάμπους. Ο Γιώργος μετανάστευσε στην Αδελαΐδα στα τέλη της δεκαετίας του 1950. Σ' αυτή την πόλη εργάστηκε και σ' αυτή την πόλη γνώρισε την γυναίκα του Έφη, Ελληνίδα από τη Λήμνο, όμορφη και χαρισματική κοπέλα. Η συμβίωσή τους υπήρξε άμορφη, βασισμένη στην αγάπη το σεβασμό και την εμπιστοσύνη μεταξύ τους. Διήρηκε 55 χρόνια, ώσπου ο θάνατος τους χώρισε. Απέκτησαν δύο κόρες κι ένα γιο. Στοργικοί γονείς μεγάλωσαν και σπούδασαν τα παιδιά τους και αξιώθηκαν να δουν 4 εγγόνια. Φίλε Γιώργο, η σωστή ορθόδοξος χριστιανική μας πίστη μας υποσχεται για ζωή του μέλλοντος. Εμείς σιωπηλά αποδεχόμαστε αυτή τη ζωή του μέλλοντος γι αυτό τελούμε μνημόσυνα, ευχέλαια και τρισάγια. Αν φίλε Γιώργο είναι έτσι, γιατί να μην ελπίζουμε εκεί στο υπερπέραν μια αντάμωση υπό άλλη μορφή; Γιώργο, εκεί που είσαι, αν αντιληφθείς ότι κάποιος σε ψάχνει, να ξέρεις ότι είναι ο φίλος σου ο Δημήτριος Ζέρβας.

Τα καρτελάκια του Νεκροταφείου

Σας γνωρίζουμε ότι ολοκληρώθηκε η τοποθέτηση αριθμών στους τάφους του νεκροταφείου Ευπαλίου. Καλούνται όλοι όσοι είναι δικαιούχοι τάφων να καταθέσουν την αίτηση που έχουν παραλάβει προς το Δήμο με τον αριθμό και την πτέρυγα που είναι τοποθετημένος στο πίσω μέρος του τάφου. Για περισσότερες πληροφορίες στον Πρόεδρο της Τ.Κ. Ευπαλίου και στον αρμόδιο υπάλληλο Αργυρόπουλο Θ. στο Δημαρχείο τηλ. 2634350031. Ο Πρόεδρος της Τ.Κ. Ευπαλίου ΤΣΙΟΥΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΤΟ ΕΥΠΑΛΙΟ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Πρατίνου και Δουρίδος 8 – Αθήνα 11634
www.toefpalio.gr - email: zerv33@yahoo.gr

- ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Ένωση Ευπαλιωτών Δωρίδας
- ΕΚΔΟΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Περικλής Ν. Λουκόπουλος 6972-318317 perilouko@yahoo.gr
- ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ: Λένα Δ. Αναγνωστοπούλου
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Γιώργος Π. Ανδρέοπουλος
- ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: Έφη Χρ. Μίχου
- ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΕΥΠΑΛΙΟΥ: Ιωάννης Γ. Πριόβολος
- SITE: Κώστας Ν. Ζέρβας
- ΝΕΑ ΔΡΟΣΑΤΟΥ: Μπάμπης Χρ. Αλεξανδρής
- ΑΘΛΗΤΙΚΑ: Τάσος Ν. Τσόλκας
- ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ: Σπύρος Γ. Πριόβολος
- ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Νατάσσα Κ. Πενταγιώτη
- ART DIRECTOR: Παναγιώτης Κ. Κουφάκης
- ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: Ελίνα Α. Τσιρόγκα
- ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Μάκης Γ. Πριόβολος
- WHO IS WHO - www.wiw.gr
- Φραντζή 7 - 11743 Αθήνα

Κέντρο Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων

ΚΤΕΟ

ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ

Ελέγχουμε όλες τις κατηγορίες οχημάτων

Κ.ΔΑΦΝΗ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ, 30300 ΤΗΛ: 26340 20111

ΦΑΞ: 26340 20112 EMAIL: ikteo_nafpaktou@yahoo.gr

www.ikteonafpaktou.com

ΑΣΗΜΙ - ΧΡΥΣΟ

ΠΕΤΡΑ

ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ - ΣΚΕΥΗ

Λασημένα - Χρυσά - Λασημένα

ΕΥΤΥΧΙΑΟΥ 24-26 ΤΗΛ.: 210 75 20 428

ΠΑΓΚΡΑΤΙ ΚΙΝ.: 6948 00 32 20

Καραβίδα Σπυριδούλα

ειδικές τιμές για Δωριείς

NT ΤΣΙΒΕΛΕΚΑΣ

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΕΜΠΟΡΙΟ

ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ - ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ - ΚΑΜΕΡΕΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ - ΘΕΡΜΑΝΣΗ ΨΥΞΗ - ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ - ΗΛΙΑΚΑ ΣΙΔΗΡΙΚΑ - ΧΡΩΜΑΤΑ - ΜΟΝΩΤΙΚΑ

Ευπάλιο Φωκίδας Τ.Κ.: 330 56

26340 51015 - 6971909741

Radio TAXI

24ωρη εξυπηρέτηση

ΔΗΜΟΥ ΕΥΠΑΛΙΟΥ

26340 52777

Γραφείο Τελετών και Μνημοσυκών

ΧΑΣΚΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΕΥΠΑΛΙΟ ΔΩΡΙΔΟΣ ΤΗΛ. 26340 52.344 6944 594.291.

ΚΗΛΙΕΣ ΣΤΕΦΑΝΙΑ

ΣΤΟΙΧΙΣΜΟΙ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΣΟΦΩΝ

ΚΟΜΜΟΣΥΝΑ

ΔΙΣΚΟΙ ΣΤΟΙΧΙΣΜΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΟΛΟ ΤΟ 24ΩΡΟ

Γάμος Χαράλαμπου Ματσούκα

Στις 3 Μαΐου 2017 στο Δημαρχείο Ρέντη της Αττικής ο Χαράλαμπος Ματσούκας και η Σιεμέ Φλώρα του Μιχαήλ τέλεσαν το γάμο τους σε μια ωραία τελετή. Ακολούθησε γλέντι και γαμήλιο ταξίδι στη Κρήτη. Ευχές από όλους να έχουν μια ευτυχισμένη και δημιουργική πορεία.

Γάμος κόρης Νικολέτου

Το Σάββατο 3 Ιουνίου ο Γιώργος Βαρζακάνος και η Μαρία Νικολέτου τέλεσαν το γάμο τους στον ιερό ναό της Αγίας Τριάδας στο Ελληνικό Αττικής. Στη συνέχεια βάφτισαν και τον γιο τους, που του έδωσαν το όνομα Μάξιμος. Κουμπάροι τους ήταν ο Κωνσταντίνος Μακρουπίδης και η Ένη Αργυρού. Ακολούθησε ωραία δεξίωση στο γνωστό Yacht club στην παραλία του Ελληνικού.

Γάμος Μαρίας Δρόσου

Στις 14 Ιανουαρίου 2017 στον ιερό ναό Αγίου Γεωργίου στο Ευάλιο Φωκίδας παντρεύτηκαν ο Πολύκαρπος Κωτσόπουλος και η Μαρία Δρόσου με κουμπάρους το Θεμιστοκλή και την Άννα Καλαθά. Ο Πολύκαρπος είναι γιος του Βασίλη και της Μαρίας Κωτσόπουλου και η Μαρία είναι κόρη του Δημήτρη και της Λαμπρινής Δρόσου. Μετά το μυστήριο ακολούθησε τραπέζι στο κέντρο Ανδρέοπουλος στον Λυγιά Ναύπακτου. Να ζήσουν ευτυχισμένοι, αγαπημένοι, και πάντα υγιείς!!!!

Γέννηση

Στις 6 Ιουλίου στη μαιευτική κλινική ΓΑΙΑ της Αθήνας η Νίκη Πριοβόλου και ο Παναγιώτης Χατζηνικολάου απέκτησαν ένα υγιέστατο κοριτσάκι, τη Φαίδρα.

Τρισευτυχισμένοι και οι παππούδες Σπύρος και Θανούλα αλλά και η κυρά Νίκη Πριοβόλου με το πρώτο της διατέγγονο.

Γέννηση

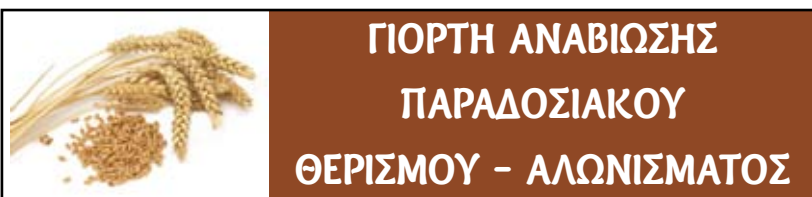
Στο μαιευτήριο ΡΕΑ της Αθήνας στις 7 Ιουλίου η Ελευθερία Μακαρώνα (εγγονή Χρήστου Μίχου) και ο Γιάννης Σφάελος απέκτησαν ένα υγιέστατο αγοράκι. Είναι το πρώτο εγγόνι της Έφης Μίχου, Γενικής Γραμματέως της Ένωσης Ευπαλιωτών Δωρίδας, που έπλεε σε πελάγη ευτυχίας.

Γέννηση

Στις 23 Μαΐου 2017 ο Πολύκαρπος Β. Κωτσόπουλος και η Μαρία Δ. Δρόσου έφεραν στον κόσμο το πρώτο τους παιδί, ένα υγιέστατο αγοράκι. Ευχή όλων, συγγενών και φίλων να είναι υγιές και τυχερό.

Σημαντικές εκδηλώσεις στη Δωρίδα

ΓΙΟΡΤΗ ΑΝΑΒΙΩΣΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΘΕΡΙΣΜΟΥ - ΑΛΩΝΙΣΜΑΤΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΙΟΥΛΙΟΥ, ώρα 8.30μ.μ.
στο ΠΕΥΚΑΚΙ ΔΩΡΙΔΟΣ

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ

- Αναπαράσταση θερισμού.
- Αλώνισμα με άλογα σε πετράλωνο
- Εκθέσεις: «Από το σιτάρι στο ψωμί»

α) Φωτογραφίας

β) Εργαλείων και παλαιών αντικειμένων γύρω από τον κύκλο του ψωμιού.

γ) Τοπικών παραγωγικών προϊόντων σιταριού.

δ) Προβολή σλάνιτς και βίντεο.

Πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα με ζωντανή μουσική (δημοτικά - λαϊκά), χορευτικά του τόπου μας και πλήρες μενού.

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ

ΔΩΡΙΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ & οι Πολιτιστικοί Σύλλογοι
ΔΡΟΣΑΤΟΥ – ΕΥΠΑΛΙΟΥ – ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ – ΚΛΗΜΑΤΟΣ – ΠΗΓΗΣ –
ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙΟΥ – ΤΡΙΚΟΡΦΟΥ - ΦΙΛΟΘΕΗΣ

Η εκδήλωση τελεί υπό την αιγίδα του Οργανισμού Πολιτισμού και Παιδείας του Δήμου Δωρίδας

Radical 2017

Σάββατο 5 Αυγούστου - 9.30 μ.μ.
"Κτίρια" - Αγ. Παρασκευή Ευάλιο - Δωρίδα

Συναυλία με τον
Βασίλη Παπακωνσταντίνου

SUPPORT
HardCoverBand - Ευάλιο
Ανδρέας Καλαντζής - Ναύπακτος
Βασίλης Κατσουλιέρης & Μάρω Λιάπη - Ιτέα

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

Δήμος Δωρίδας
Τοπική Κοινότητα Ευπαλίου
ΦΙΛ.ΜΟΤ.Ε.

Δικαίωμα στο νερό

Σώστε τον Αϊ-Γιάννη

Ένα από τα πιο ιστορικά θρησκευτικά μνημεία της χώρας κινδυνεύει να καταστραφεί μετά από 1000 και πλέον χρόνους ζωής.

Ο Βυζαντινός Ναός του Αϊ-Γιάννη Θεολόγου στο Ευπάλιο εδώ και αρκετά χρόνια είναι έτοιμος να καταρρεύσει και δυστυχώς υπάρχει μια «περιεργή αδιαφορία» από όλους τους αρμοδίους και ιθύνοντες για να σώσουν το ιστορικό αυτό μνημείο.

Η ιστορία του θέματος κρατάει χρόνια, όλοι τη γνωρίζουν αλλά ο ένας ρίχνει το μπαλάκι στον άλλο, και μόνο από θαύμα ο Ναός δεν έχει καταρρεύσει.

Αυτές τις ώρες δεν υπάρχει πλέον χρόνος για άλλη ολιγωρία ούτε για επίρριψη ευθυνών αν ο Ναός ανήκει στο Ευπάλιο ή στο Μοναστήρι της Βαρνάκοβας ή στη Μητρόπολη ή στην Εφορεία Βυζαντινών Μνημείων.

Ήδη ο μαντρότοιχος που προστάτευε και συγκρατούσε το έδαφος πάνω στο οποίο βρίσκεται ο Αϊ-Γιάννης έχει καταρρεύσει εδώ και καιρό.

Είναι ζήτημα χρόνου πλέον μετά από ένα σεισμό ή άσχημες καιρικές συνθήκες

(νεροποντές κλπ) τα υλικά του μνημείου να σωριαστούν και να κατακυλήσουν στον παρακείμενο χείμαρρο.

Πριν λίγες εβδομάδες το Τοπικό Συμβούλιο της Κοινότητας Ευπαλίου με ομόφωνη απόφασή του έκανε δεκτή σχετική εισήγηση του Προέδρου Κώστα Τσιούστα και έστειλε επιστολή στον Περιφερειάρχη Κώστα Μπακογιάννη ζητώντας την συμβολή του, προκειμένου να ενταχθεί στη μελέτη που γίνεται για την Ίερά Μονή Βαρνάκοβας και ο ναός του Αγίου Ιωάννη Θεολόγου.

Στη συνέχεια, με πρωτοβουλία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, του Ομότιμου Καθηγητή

Βυζαντινολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Βασίλη Κατσαρού και των Εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ευπαλίου στις 9 Ιουνίου πραγματοποιήθηκε συνάντηση στη Λαμία με τον Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδος Κώστα Μπακογιάννη.

Ο αντιδήμαρχος Ευπαλίου Ανδρέας Ευσταθίου, ο πρόεδρος της Τ.Κ. Κώστας Τσιούστας και η εκπαιδευτικός Γιάννα Κατσαρού ενημέρωσαν τον Περιφερειάρχη για την σπουδαιότητα του μνημείου, την εγκατάλειψή του από όλους τους φορείς και την

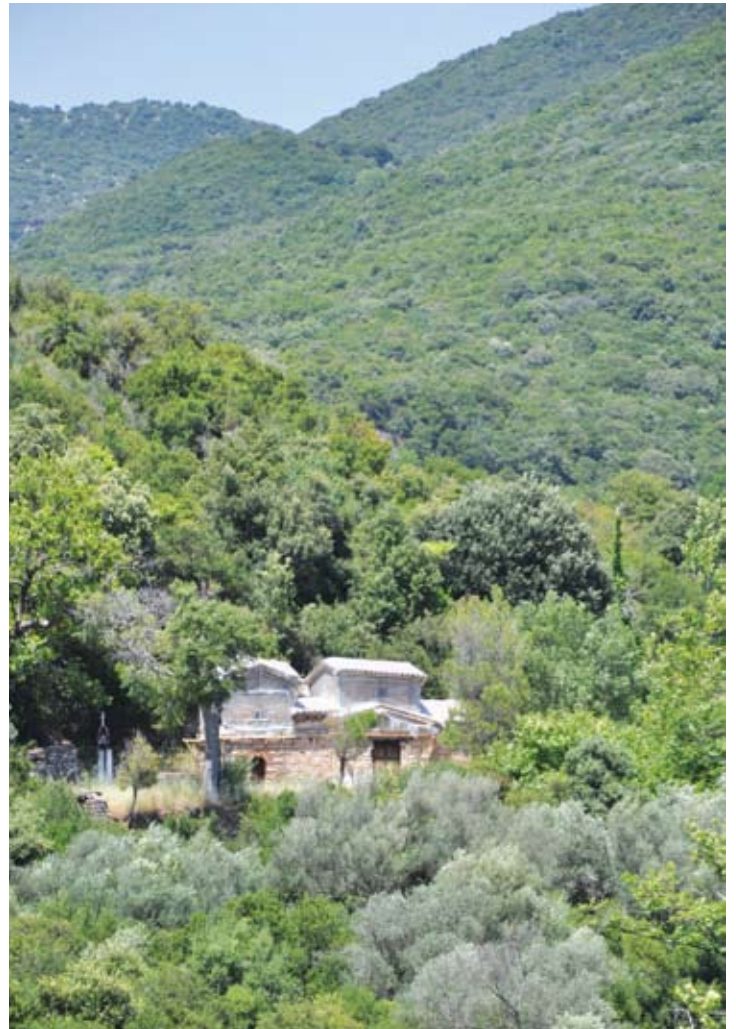
αναγκαιότητα της διάσωσής του άμεσα πριν την οριστική κατάρρευση.

Ο Κ. Μπακογιάννης έδειξε ενδιαφέρον για το μνημείο, μελέτησε με προσοχή το φάκελο με τα στοιχεία και τις επιστολές του καθηγητή Βασίλη Κατσαρού και των εκπαιδευτικών καθώς και την απόφαση του τοπικού συμβουλίου και δι-

απίστωσε μέσα από τις φωτογραφίες την ανάγκη άμεσης διάσωσής του.

Στη συνέχεια επικοινωνήσε με μηχανικό της Περιφέρειας και υποσχέθηκε ότι θα ενδιαφερθεί προσωπικά για την αναστήλωση του σημαντικού αυτού μνημείου.

Παράλληλα το θέμα προωθεί κι ο Περιφερειακός Σύμβουλος Μπάμπης Κατσαρός, ο οποίος επικοινωνεί συνεχώς με την Περιφέρεια και προσωπικά με τον Κ. Μπακογιάννη καθώς και με την Περιφερειακή Σύμβουλο – μηχανικό Πέγκυ Αραβαντινού και την Προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Αθανασία Ψάλτη.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Β.ΚΑΤΣΑΡΟΥ

Ο καθηγητής Βυζαντινολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης έστειλε στον Περιφερειάρχη Κώστα Μπακογιάννη την ακόλουθη επιστολή.

Αξιότιμη κύριε Περιφερειάρχα,

Ο μικρός ναός του Αγίου Ιωάννου κοντά στο Ευπάλιο είναι ένα σημαντικό μνημείο του βυζαντινού πολιτισμού. Ο καθηγητής Αν. Ορλάνδος το είχε θεωρήσει παλαιότερα μεταβυζαντινό μνημείο με αποτέλεσμα να λησμονηθεί. Η έρευνά μου απέδειξε ότι το αρχιτεκτονικό του ναού ήταν αρχικά σε σχήμα ελευθέρου σταυρού που χρονολογείται στον 12ο αι. και οι τοιχογραφίες του ανάγονται στις αρχές του β' τετάρτου του 13ου αι., μετά από επισκευή και μετατροπή του αρχιτεκτονικού σε σταυροεπίστεγο καμαροσκέπαστο μνημείο και προσθήκη δύο προσκτισμάτων στη βόρεια και δυτική κεραία. Άλλοτε, στα χρόνια της Τουρκοκρατίας ήταν ενοριακός ναός του πλησιόχωρου χωριού Αι-Νικόλας, ονομασία που είχε αρχικά ο ναός και που προσέδωσε το όνομα στο κοντινό χωριό.

Το μνημείο, από την πρώτη ανακοίνωσή μου στο ΙΕ΄ Διεθνές Συνέδριο Βυζαντινών Σπουδών και εξής απασχόλησε την Αρχαιολογική Υπηρεσία και έγιναν κάποιες προσπάθειες για τη στήριξή του, δεδομένου ότι οι τοπικοί σεισμοί συγκλόνισαν το μνημείο με αποτέλεσμα να καθίσταται ετοιμόρροπο. Προ ετών το αρχιτεκτονικό γραφείο ΤΡΙ-ΜΗ εκπόνησε μελέτες συντήρησης και αναστήλωσης του μνημείου με άγνωστη σε μένα τύχη από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Σε δημοσίευμα της εφημερίδας ΤΟ ΕΥΠΑΛΙΟ είδα προ δύο ετών φωτογραφία με κατάρρευση του Νοτίου περιβόλου της αυλής του μνημείου και εξέπεμψα κραυγή διαμαρτυρίας που δημοσιεύτηκε στην ίδια τοπική εφημερίδα. Διαπίστωνα τότε, καθώς ο προαύλιος χώρος του μνημείου υπογειώς κρύβει τοξωτές κατασκευές, ότι μια εγκατάλειψη του μνημείου και μη ανόρθωσή του αντερείσματικού τοίχου θα συμπαρέσυρε το πρηνές πάνω στο οποίο στηρίζεται ο ναός, με άμεσο επακόλουθο την κατάρρευσή του.

Η σημερινή εγκατάλειψη του μνημείου στην τύχη του είναι εγκληματική ενέργεια για ένα μνημείο που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί μοναδικό για τη συγκεκριμένη περιοχή. Δοθέντος ότι εκπονούνται σχέδια για την αποκατάσταση της καταστροφής της Μονής Βαρνάκοβας με τεράστιο κόστος, θα μπορούσε να προβλεφτεί μια μικρή σχετική δαπάνη για τη διάσωση του σημαντικού μνημείου. Θεωρώ χρέος μου να τονίσω το γεγονός ότι κάθε αδράνεια για τη διάσωση του ναού θα βαρύνει όλους μας, επειδή η ιστορική μας ευθύνη να στηρίζουμε τον πολιτισμό μας πολιτισμό είναι υπέρτατη υποχρέωση.

Με τιμή

Β.Κ. Κατσαρός, Βυζαντινολόγος

Ομότιμος καθηγητής Α.Π.Θ.

Επίτ. διδ. του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

Το ιστορικό “Κεφαλογέφυρο” της Δωρίδας

Στη περιοχή της Δωρίδας, στο ποταμό Μόρνο και 13 περίπου χιλιόμετρα από το Ευπάλιο βρίσκεται το ιστορικό γεφύρι γνωστό ως «Κεφαλογέφυρο» που συνδέει τους ορεινούς όγκους της Δωρίδας και Ναυπακτίας. Το γεφύρι συνδέεται με πολλούς τοπικούς θρύλους και ιστορίες. Πριν το 1939 ήταν το μοναδικό γεφύρι για να διασχίσει κανείς από τη Δωρίδα τη Ναυπακτία ή αντιστρόφως.

Είναι κτισμένο με περισσή τέχνη και αρχιτεκτονική πάνω στο το στενότερο σημείο του ποταμού Μόρνου. Το γεφύρι κτίστηκε γύρω στο 1300 μ.Χ. με την μοναδική καμάρα του σπρωμένη και από τις δυο πλευρές του μέσα στους βράχους. Έχει μήκος περίπου 18 μέτρα και πλάτος περίπου 1.5 μέτρα η 2 μέτρα συμπεριλαμβανομένων και των πλαϊνών τοιχωμάτων προστασίας.

Για να βρει κανείς και να απολαύσει αυτό το γεφύρι (δεν υπάρχει κατάλληλη σηματοδότηση) ίσως ο ευκολότερος τρόπος είναι ο εξής. Να οδηγήσει περίπου 2 χιλιόμετρα από το Καστράκι στη Κάτω Δάφνη Ναυπακτίας και μετά να στρίψει δεξιά στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο βόρεια στις όχθες του ποταμού για έξι περίπου

χιλιόμετρα μέχρι το «χάνι του Λόη» και τη παραπλεύρως ευρισκόμενη εκκλησούλα της Αγίας Παρασκευής. Αμέσως μετά να στρίψει δεξιά και να ταξιδεύσει ένα περίπου χιλιόμετρο στη κοίτη του ποταμού Μόρνου με-

χρι μια περιφραγμένη κτηνοτροφική μονάδα στο τέλος του δρόμου. Από το σημείο αυτό και μετά ο δρόμος

δεν είναι τελείως βατός όποτε χρειάζεται κανείς να συνεχίσει πεζός η να διαθέτει 4X4 όχημα η τζιπ. Παρ' όλο ότι φαίνεται σαν αδιέξοδο, ο δρόμος συνεχίζει αριστερά και ανεβαίνει στη αριστερή πλαγιά του βουνού περίπου

40 μέτρα ύψος από τη κοίτη του ποταμού για ένα χιλιόμετρο περίπου. Μετά κατεβαίνει και συνεχίζει για ένα

ακόμη χιλιόμετρο πάλι στη κοίτη του ποταμού. Μάλιστα ο δρόμος διασχίζει στα ρηχά το νερό δυο φορές. Ο δρόμος τελειώνει σε μια φυσική πλατεία με πλατάνια και πικροδάφνες. Εκεί δεν υπάρχει πλέον επιλογή. Πρέπει να αφήσει κανείς το αυτοκίνητο του και συνεχίσει για λιγότερο από 500 μέτρα σε ένα μονοπάτι στη αριστερή όχθη του ποταμού που θα τον φέρει πάνω στο γεφύρι και να περάσει από την Ναυπακτία στη Δωρίδα.

Ο επισκέπτης που αρέσκεται περισσότερο στο βάδισμα μπορεί επίσης να φτάσει στο Κεφαλογέφυρο από το Τρίκορφο Δωρίδας πεζός μέσα από μονοπάτι και να διασχίσει το Κεφαλογέφυρο από τη Δωρίδα στη Ναυπακτία. Υπενθυμίζεται ότι το χειμώνα που ο ποταμός είναι κατεβασμένος δεν είναι εύκολη η προσέγγιση από τη Ναυπακτία στη Δωρίδα μέσω της κοίτης του ποταμού, παρά μόνο από το Τρίκορφο απ' τη Δωρίδα στη Ναυπακτία μέσω του μονοπατιού. Για τους φυσιολάτρεις αξίζει το κόπο να κάνουν μια εκδρομή και να επισκεφτούν το άγνωστο για πολλούς ιστορικό Κεφαλογέφυρο. Το φυσικό περιβάλλον όσο και η διαδρομή είναι μια μαγεία.

Η ΣΑΤΑ βραχνάς των Προέδρων στα χωριά

Με τη φράση του Ρασούλη «όλα τριγύρω αλλάζουν και όλα τα ίδια μένουν» ο Πρόεδρος του Κάμπου Γιάννης Κορτέσης εκφράζει τη δυσφορία του για τη μεγάλη καθυστέρηση σε οφειλόμενα χρήματα από την ΣΑΤΑ που μπλοκάρει κάποια έργα στο χωριό του.

Ακόμα και το πρόβλημα της απολύμανσης των κάδων απορριμμάτων δεν έχει λυθεί γιατί το αρμόδιο αυτοκίνητο... δεν είχε οδηγούς!

Μας επιστημαίνει στη σύντομη επιστολή του ο Πρόεδρος:

“ Εκεί που δεν υπάρχει ευαισθησία σε θέματα ύδρευσης και καθαριότητας, εκεί για Τρίτη χρονιά πλέον, Απολυμαίνουμε, Ξεπλένουμε

τους κάδους του χωριού.

Και όπως έλεγε και ο μακαρίτης φίλος μου Μανώλης Ρασούλης «Όλα τριγύρω αλλάζουν και όλα τα ίδια μένουν»

Δεν θα έβλαπτε και μια γύρα στην αυλή του Δήμου μας, κύριε Δήμαρχε, για να δείτε ποιοι μας «λύνουν και μας δένουν». Με εκτίμηση

Ιωάννης Κορτέσης

Πρόεδρος Τ.Κ. Κάμπου”
Η καθυστέρηση απόδοσης της ΣΑΤΑ (μιλάμε για 2 και 3 χρόνια) δεν αφορά βέβαια μόνο τον Κάμπο αλλά όλα τα χωριά της Δωρίδας και είναι ένα μεγάλο πρόβλημα που καλείται να δώσει λύση ο Δήμαρχος και η Δημοτική Αρχή.

Βάνδαλοι χτύπησαν φώτα του Ευπαλίου!

Έκπληκτοι και αγανακτισμένοι οι πολίτες του Ευπαλίου και όχι μόνο, είδαν πριν κάμποσες μέρες να έχουν σπάσει κάποιοι βάνδαλοι και ανάγωγοι μια σειρά από φωτιστικά που τοποθετήθηκαν πρόσφατα σε κεντρικό δρόμο.

Πρόκειται για φώτα που έχουν τοποθετηθεί στην κεντρική νότια είσοδο του Ευπαλίου, από το Μοναστηράκι, και είναι δωρεά του γιατρού Αθανασίου Λαγιανδρέου.

Τα φωτιστικά αυτά όχι μόνο κοσμούν τον συγκεκριμένο δρόμο αλλά παρέχουν και τον απαραίτητο φωτισμό ώστε να διευκολύνονται οι πολίτες και ιδιαίτερα παιδιά και άτομα της τρίτης ηλικίας να τον

χρησιμοποιούν άφοβα σε περιπάτους αναψυχής, λόγω της πυκνής κυκλοφορίας οχημάτων που έχει.

Ο δρόμος αυτός δεν είναι μόνο η είσοδος προς το Ευπάλιο αλλά και προς όλα τα χωριά της νοτιοδυτικής Δωρίδας.

Οι βάνδαλοι βρίσκονται ήδη στο στόχαστρο της Αστυνομίας που προχώρησε στις απαραίτητες ενέργειες και ελέγχους μετά την καταγγελία και μήνυση κατ' αγνώστων που κατέθεσε ο Πρόεδρος του Ευπαλίου Κωνσταντίνος Τσιούστας.

Η ανακάλυψή τους είναι βέβαια ότι θα γίνει σύμφωνα με πηγές της τοπικής αστυνομίας, οι δε ποινές για φθορές σε δημοτική περιουσία είναι βαρύτατες.

Δύο εικόνες αντιφατικές

του Αντώνη Δασκαλόπουλου

Δύο σκηνές αντιφατικές διαδραματίζονται κάθε καλοκαίρι στο μικρό χωριό μας, στο Παλαιοξάρι. Βλέπεις ένα τσούρμιο νέα παιδιά να ανηφορίζουν, χαρούμενα από το Σχολείο προς τον κεντρικό δρόμο, μασουλώντας σοκολάτες και πίνοντας χυμούς και τα χαιρέται η ψυχή σου. Όμως στη μικρή αυτή διαδρομή, πετάνε στη συνέχεια στον δρόμο ό,τι περιπτώ κρατάνε στα χέρια τους και δεν νοιάζονται διόλου για τα σκουπίδια που αφήνουν πίσω τους! Και η δεύτερη εικόνα: Ένα – δυο άλλα παιδιά να σκύβουν, να μαζεύουν τα άδεια μπουκάλια και τα παντός τύπου χαρτόκουτα και να τα εναποθέτουν στους σκουπιδοσυλλέκτες.

Το ίδιο σκηνικό επαναλαμβάνεται κάθε βράδυ στο «Αγραφο Χαρτί» και

σε κάθε εκδήλωση που κάνει ο Πολιτιστικός Σύλλογος, κάθε Αύγουστο, στην μεγάλη πλατεία της κεντρικής εκκλησίας.

«Τίς πταίει» λοιπόν για δύο αυτές αντιφατικές εικόνες; Φταίει οι γονείς; Φταίει οι εκπαιδευτικοί; Φταίει όλοι μας με το προσωπικό παράδειγμα που δίνουμε στα παιδιά μας;

Δεν είναι τυχαίο που η πολύμορφη, βαθιά κρίση του σήμερα είναι πρωτίστως πνευματική. Φθάσαμε στο σημείο να θεωρούνται γραφικοί όσοι σκύβουν να μαζεύουν στο δρόμο τα αποφάγια των άλλων και όσοι, με προσωπική ολόημερη εργασία, προσπαθούν να διατηρήσουν καθαρούς τους δρόμους, το σχολείο, τις παιδικές χαρές και τα προαύλια των εκκλησιών και ο νοών νοείτο!

Στις αναπτυγμένες χώρες το 20% του συνόλου των μαθημάτων (που σε ορισμένες χώρες πλησιάζει και το 30%) αφορούν την Ανθρωπιστική Παιδεία. Στην Ελλάδα τα ανάλογα μαθήματα αφορούν μόλις το 1,5%. Στη γειτονική Τουρκία διδάσκονται στη Μέση και Ανώτατη Παιδεία Αριστοτέλη και Θουκυδίδη, αυτούς δηλαδή που εμείς θεωρούμε ανωφελείς και έωλους! Ο ταξτζής και ο εστιάτορας που κλέβουν ποικιλότητα τον τουρίστα, την παιδεία μας καταυγάζουν. Ο Ελληναράς που πετάει από το παράθυρο του αυτοκινήτου χαρτομάντηλα, αποσιγάρα, μπανανόφλουδες και σακούλες με σκουπίδια, την παιδεία μας ζωγραφίζει. Κληρονομήσαμε μία ιστορία, που σέβονται όλα τα Έθνη και οι λαοί και η οποία θάπρεπε να είναι η συνειδησή μας. Είναι όμως αυτή η πραγματικότητα ή απέχουμε παρασάγγα; Από το μικρό, πλην πανέμορφο, χω-

ριό μας – όπως σε κάθε μικρή κοινωνία – ξεκινούν τα πάντα. Πολλά δεν μπορούν να καταγραφούν στις περιορισμένες σελίδες ενός άρθρου. Μπορούμε ωστόσο να επικοινωνήσουμε τις σκέψεις μας με τους νεότερους, με τα παιδιά και με τα εγγόνια μας.

Για μένα η μεγαλύτερη φτώχεια που ζει σήμερα η Ελλάδα είναι η πνευματική φτώχεια. Σήμερα δεν λαλούν ούτε ο Ρήγας, ούτε ο Σεφέρης, ούτε ο Σικελιανός, ούτε ο Βάρναλης, ούτε ο Ρίτσος. Η χώρα μας είναι ορφανή από λόγιους, αγίους και ήρωες! Και πού πάμε; Ποιός φταίει πού έχουμε καταντήσει ουραγοί και έσχατοι στις γειτονίες του κόσμου; Μα όλοι εμείς, που δεν κοινωνούμε στις νέες γενιές το νόημα της Ανθρωπιστικής Παιδείας, της Γλώσσας, της Παράδοσης, της Ιστορίας και του Πολιτισμού, κυρίως με το προσωπικό μας παράδειγμα.

Ι.Μ.Βαρνάκοβας, Η ιστορία της

Του Παναγιώτη Κ. Κουφάκη

Μετά την καταστροφική πυρκαγιά στις 29 Ιανουαρίου 2017 που ξέσπασε στο Μοναστήρι της Βαρνάκοβας ένα ερώτημα κυριαρχεί στη σκέψη των πιστών. Ποιο συμβόλαιο έχει άραγε υπογράψει η Ιστορία με την Ιερά Μονή Βαρνάκοβας που για τρίτη φορά τυλίγεται στις φλόγες τη στιγμή που βρίσκεται στο απώγειό της και που η εικόνα της Παναγίας μένει ανέγγιχτη; Οι φλόγες, πύρινα μαστίγια έδερναν το μοναστήρι μην αφήνοντας καν το χέρι του Θεού να επέμβει.

Ανάμεσα στα αξιοθέατα και τα κειμήλια του Μοναστηριού, δεσπόζει η θαυματουργή εικόνα της Παναγίας Βαρνάκοβας. Η εικόνα φέρει εμφανές ράγισμα κατά μήκος του προσώπου της Θεοτόκου, που σύμφωνα με αυτόπτες μάρτυρες δημιουργήθηκε από τοπικό σεισμό στις 15 Αυγούστου 1940, την ώρα που τορπιλισμού του ευδρόμου Έλλη στην Τήνο.

Η επωνυμία «Βαρνάκοβα» (ή «Βερνίκοβα», ή «Βερνίκωβα»), την οποία φέρει η Μονή, ερμηνεύεται με διάφορους τρόπους από τους ιστορικούς. Κατά μία εκδοχή, το όνομα προέρχεται από σλαβικό τοπωνύμιο του 10ου αιώνα. Κατά μία άλλη, η εικόνα της Παναγίας έχει έλθει από την πόλη Βάρνα της Βουλγαρίας, εξ ου και η ονομασία.

Όπως αναφέρει η κτητορική επιγραφή, η οποία βρίσκεται στο εσωτερικό του καθολικού, εντοχισημένη υπεράνω της πύλης που συνδέει τον εξωάρθρο με τον κυρίως ναό, η Μονή ιδρύθηκε το 1077, επί αυτοκράτορος Μιχαήλ Ζ' Δούκα (Παραπινάκη), (ο οποίος θήτευσε το διάστημα 1071-1078) και Οικουμενικού Πατριάρχου Κοσμά Α' Ιεροσολυμίτου (1075-1081). Ιδρυτής της ήταν ο Όσιος Αρσένιος Βαρνακοβίτης, μοναχός καταγόμενος από την Καρυά Δωριδάς, ο οποίος αφιέρωσε τον πρώτο ναό στο Γενέθλιο της Θεοτόκου. Παράλληλα όμως εορταζόταν και η Κοίμηση της Θεοτόκου, η οποία τελικά επεκράτησε ως κυρία εορτή της Μονής.

Επί αυτοκράτορος Αλεξίου Α' Κομνηνού (1081-1118) και Οικουμενικού Πατριάρχου Νικολάου Γ' Κυρδιανίτη (Γραμματικού) (1084-1111), συμπληρώνεται και αγιογραφείται ο αρχικός ναός (το 1084) και ολοκληρώνεται η κατασκευή του μοναστικού συγκροτήματος, ενώ λίγο αργότερα (το 1148)

ιδρύεται δεύτερος και μεγαλοπρεπέστερος ναός. Ο ίδιος ο Αλέξιος Κομνηνός περιεβλήθη το Μοναχικό Σχήμα με το όνομα «Ακάκιος» και ετάφη μέσα στον Ναό της Παναγίας. Στον ίδιο Ναό ετάφη και ο Εμμανουήλ Πορφυρογέννητος, που είχε διαδεχθεί τον Ιωάννη Ανδρόνικο και αυτός τον Αλέξιο Κομνηνό στο θρόνο. Στη Μονή βρέθηκε επιγραφή σε πέτρινη λάρνακα που αναφέρει τα ονόματα «Σεβαστοκράτωρ Άννα και Κωνσταντίνος» (Κομνηνοί). Την περίοδο εκείνη η Μονή κατέχει αρκετά μετόχια στην γύρω περιοχή, με μερικά από αυτά να προέρχονται από

αφιέρωσεις των Κομνηνών, γεγονός που μαρτυρεί την ακτινοβολία της. Στις αρχές του 13ου αιώνα, όπως αναφέρεται στο κτητορικό της Μονής για το έτος 1212, ζούσαν στην Βαρνάκοβα 96 ιερομόναχοι και διάκο-

νοι, ενώ η περιουσία του Μοναστηριού ήταν μεγάλη, ανάλογη του κύρους του.

Μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους, το 1204, το Μοναστήρι τέθηκε υπό το Δεσποτάτο της Ηπείρου (1204-1359) και παρέμεινε ενταγμένο σε αυτό για όσο το Δεσποτάτο υπήρχε (δηλαδή ως το 1359), οπότε και ενσωματώθηκε ξανά στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία.

Οι Κομνηνοί, άρχοντες του Δεσποτάτου, αγάπησαν τόσο πολύ την Παναγία τη Βαρνάκοβα, ώστε μερικοί εξ αυτών επέλεξαν το καθολικό της Μονής ως τόπο ενταφιασμού τους. Μάλιστα, τουλάχιστον δύο από αυτούς, έγιναν μοναχοί: ο Αλέξιος, με το όνομα Ακάκιος, ο κάποτε ηγούμενος (όπως αναφέρθηκε ήδη) και ο πατέρας του

Εμμανουήλ, με το όνομα Ματθαίος. Το 1919, ο αρχαιολόγος Αναστάσιος Ορλάνδος ανακάλυψε τους τάφους τους κάτω από το δάπεδο του εσωάρθρου, ενώ σώζονται μέχρι σήμερα στη Μονή οι επιτύμβιες πλάκες.

Ανάλογη με τους Κομνηνούς εύνοια προς το Μοναστήρι λέγεται πως επέδειξαν και οι τελευταίοι αυτοκράτορες του Βυζαντίου, οι Παλαιολόγοι.

Μετά το τέλος της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, προς τα τέλη του 15ου αιώνα, η παράδοση θέλει τη Μονή να πυρπολείται μερικώς και κατόπιν να γνωρίζει παρακμή. Η Βαρνάκοβα, πάντως, επανέρχεται στην Ιστορία

λίγα χρόνια αργότερα, το 1520, όταν ηγούμενός της αναλαμβάνει ο Όσιος Δαυίδ (1520-1532). Η Μονή γνωρίζει τότε σημαντική ακμή: υπάρχουν μαρτυρίες πως οι μοναχοί ενδιαφέρονται για την οργάνωση βιβλιοθήκης, ενώ εκεί λειτουργεί, από τις αρχές του 16ου αιώνα (πριν από το 1550), με κεντρική μορφή το μοναχό διδά-

σκαλο Νικόδημο Καβάσιλα (περίπου 1595-1652) και ως το 1900, περίφημο σχολείο Ελληνικών, σε επίπεδο Σχολαρχείου. Στα 1578 η μονή αριθμεί περίπου 200 μοναχούς, όπως μας πληροφορεί ο πρωτονοτάριος του Πατριαρχείου Θεοδόσιος Ζυγομαλάς.

Ακολουθεί έπειτα δύσκολη περίοδος, καθώς οι Τούρκοι κλέβουν την περιουσία του Μοναστηριού, το οποίο μετά λεηλατείται στα πλαίσια διενέξεων Τούρκων και Βένετων (1687-1699). Σε μια περίοδο διαδοχικών εχθροπραξιών, η Βαρνάκοβα κατορθώνει να συντηρείται χάρη αφ' ενός στη χρήση διπλωματίας του τότε ηγούμενου Ιακώβου, αφ' ετέρου στις καλές σχέσεις της με τους Βένετους, οι οποίοι κατείχαν ακόμη τη Ναύπακτο, κοντά στην οποία ανήκαν τα περισσότερα κτήματά της.

Στην περίοδο της Τουρκοκρατίας, η Μονή διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο ως εθνικό και πατριωτικό κέντρο. Υπήρξε κρησφύγετο-ορμητήριο πολλών Κλεφτών και Αρματωλών της γύρω περιοχής (όπως οι Δήμος Σκατσάς ή Σκαλτσοδήμος, Κωνσταντάρας ή Ζαχαριάς, Καλύβας), ενώ δεν

ήταν λίγες οι περιπτώσεις που ενεπλάκη σε ένοπλη αντιπαράθεση με τους Τούρκους, λόγω της φιλοξενίας κυνηγημένων Ελλήνων οπλαρχηγών. Σε διάφορες μάχες της περιοχής την περίοδο της Επανάστασης του 1821 έλαβε σημαντικό ρόλο και ο μοναχός της μονής Παρθένιος Ζωγράφος, αποκαλούμενος για τη δράση του και «Παπαφλέσσας της Δωριδάς».

Κατά το έκτο έτος της επανάστασης (1826), λίγες εβδομάδες μετά την Έξοδο του Μεσολογγίου, δύναμη 4000 ανδρών του Κιουταχή, προελαύνοντας προς τα ανατολικά, πολιορκεί την Βαρνάκοβα, όπου φιλοξενούνταν και Έλληνες που είχαν διαφύγει κατά την Έξοδο. Ηγούμενος είναι τότε ο Κοσμάς Θεοχάρης. Μαζί με τους μοναχούς και τα γυναικόπαιδα, μέσα στο μοναστήρι βρίσκονται αρκετοί οπλαρχηγοί της περιοχής και όχι μόνο (π.χ. Κίτσος Τζαβέλας).

Η πολιορκία κρατάει μέρες, ωστόσο οι Τούρκοι αδυνατούν να καταλάβουν το μοναστήρι. Ύστερα από επανειλημμένες προσπάθειες εκπόρθησης των οχυρώσεων του χωρίς επιτυχία, αποφασίζουν μυστικά να σκάσουν υπόγεια, κάτω από τη Μονή, με σκοπό να την ανατινάξουν. Το μυστικό τους προδίδεται, όμως, στους μοναχούς, από έναν Αλβανό και στις 26 Μαΐου αποφασίζεται έξοδος, η οποία και πραγματοποιείται, με απώλεια δύο μοναχών και ενός λαϊκού.

Η Βαρνάκοβα έπειτα, ανατινάζεται από τους Τούρκους, για να ξαναχτιστεί μετά από πέντε χρόνια, το 1831, με (μάλλον προσωπική) επιχορήγηση 1.800 φονικών από τον Ιωάννη Καποδίστρια, ο οποίος θεωρείται δεύτερος κτήτωρ της Μονής.

Με τη σύσταση του νεοελληνικού κράτους, το Μοναστήρι λειτουργεί ξανά, χωρίς να έχει την ίδια περιουσία, ούτε την ίδια έκταση, όπως άλλοτε. Το 1984 η Μονή θα ερημωθεί, αλλά από το 1992 και έπειτα επαναλειτουργεί από γυναικείες μοναχές, με επικεφαλής την ηγουμένη Θεοδοσία Ανδρικοπούλου. Την Κυριακή 29 Ιανουαρίου 2017, από μεγάλη πυρκαγιά που ξέσπασε περί τις 12,30 το μεσημέρι και εξαπλώθηκε ραγδαία εντός διώρου, πολλά κτήρια του Μοναστηριού (πλην του παλαιού και του νέου ναού) υπέστησαν μεγάλη καταστροφή, ενώ απωλέσθηκε το αρχείο της Μονής, μαζί με πολλά ιστορικά κειμήλια.

Οι εργασίες που απαιτούνται ως την πλήρη αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν, βρίσκονται σε εξέλιξη και αναμένεται να διαρκέσουν αρκετό καιρό. Το Μοναστήρι όμως ήδη λειτουργεί κανονικά.

Η πορεία ενεργειών αποκατάστασης της Ιερής Μονής Βαρνάκοβας

Η ανάθεση μελέτης αποκατάστασης της Ιερής Μονής Βαρνάκοβας, των κελιών και του Καθολικού, από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, αποφασίστηκε σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών στο Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού. Στη σύσκεψη έλαβαν μέρος ο Δ/ντής Αναστήλωσης Βυζαντινών Μνημείων Θ. Βλαχούλης, η Δ/ντρια Συντήρησης Μνημείων Μαρία Μερτζάνη, η Προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Φωκίδος Αθανασία Ψάλτη και στελέχη των υπηρεσιών αυτών. Η Πε-

ριφέρεια Στερεάς Ελλάδας εκπροσωπήθηκε από τον Αντιπεριφερειάρχη Φωκίδας Ευάγγελο Κατσαγούνο και την Περιφερειακή Σύμβουλο Πέγκυ Αραβαντινού.

Αποτέλεσμα της σύσκεψης ήταν η ομόφωνη απόφαση όλων των εμπλεκόμενων φορέων σχετικά με τον σχεδιασμό των απαιτούμενων ενεργειών που αφορούν στην έναρξη των εργασιών, αφού η κρίσιμη κατάσταση του Μοναστηριού και η ιστορική σπουδαιότητά του απαιτούν σε επίπεδο επιστημονικό και διοικητικό προσε-

κτικούς και καλά σχεδιασμένους χειρισμούς. Η σημασία των έργων που πρέπει να γίνουν είναι μεγάλη, δεδομένου ότι η αποκατάσταση της Μονής Βαρνάκοβας θα εξασφαλίσει την ακεραιότητα και θα συντείνει κείρια στην προστασία της.

Καθορίστηκαν επίσης οι εξειδικευμένες μελέτες τις οποίες θα υλοποιήσει η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας υπό την επίβλεψη των αρμόδιων διευθύνσεων του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού.

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδος

ευχαριστεί θερμά την Ιερά Μητρόπολη Άμφισσας και τη Μοναστική Αδελφότητα της Μονής Βαρνάκοβας για την κατανόηση της καθυστέρησης και των δυσχερειών σχετικά με την υλοποίηση των εργασιών, καθώς επίσης για την ευγενική αρωγή έως και σήμερα. Επίσης, ευχαριστεί την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και την Περιφερειακή Ενότητα Φωκίδος για την άριστη συνεργασία και την οικονομική υποστήριξη χωρίς την οποία η αποκατάσταση του μνημείου θα ήταν ανέφικτη.

Όλοι μαζί μπορούμε και πρέπει να στηρίξουμε τον Αϊ-Γιώργη

Σε άσχημη κατάσταση βρίσκονται τα οικονομικά του Αη Γιώργη Ευπαλίου όπως μας ενημερώνει ο ιερέας Παπα-Κώστας Βαθρακογιάννης και το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο.

Ήδη το ταμείο του είναι σχεδόν άδειο και αυτό δυσκολεύει την συνέχιση κάποιων απαραίτητων εργασιών που πρέπει να γίνουν καθώς και την κάλυψη των λειτουργικών του αναγκών.

Για το λόγο αυτό ο ιερέας μας με ανοιχτή επιστολή προς τους απανταχού Ευπαλιώτες κάνει έκκληση να απλώσουμε χείρα βοήθειας, όλοι μαζί, για να συνεχιστεί η εύρυθμη λειτουργία του Ναού.

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΕΥΠΑΛΙΟΥ

Πληροφορίες:
Κων/νος Βαθρακογιάννης
Τηλ. 6974793137

Ευπάλιο 2-7-2017

Προς: Το Χριστεπόνυμο Πλήρωμα Απανταχού Ευπαλιωτών Κοινοποίηση:

- 1) Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Φω-κίδος κ.κ. Θεόκτιστο
- 2) Πρωτοσύγκελο Ιεράς Μητροπό-λεως Φωκίδος Αρχμ. Πατήρ Νεκτάριο Μουλατσιώτη
- 3) Αρχιερατικό Επίτροπο Ευπαλίου – Ποτιδανείας Πατήρ Αυγουστίνo Σύρρο
- 4) Πρόεδρο Τοπικού Συμβουλίου Δήμου Δωριδίας κ. Κων/νο Τσιουστά

Αδελφοί μου!

Με την παρούσα επιστολή θέλουμε έπειτα από απόφαση του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου να σας ευχαριστήσουμε για την ανταπόκριση και την αμέριστη βοήθειά σας στα έργα του Ναού που ήδη έχουμε τελειώσει (τουαλέτες, αφυγραντήρες, εκκλησιαστικά χαλιά, καινούργια μικροφωνική εγκατάσταση) και να σας ενημερώσουμε ότι, έπειτα από την υπ' αριθμ. 15/2017 απόφαση του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου, ο Ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου Ευπαλίου χρίζει οικονομικής βοήθειας, διότι ως νέος Εφημέριος που ανέλαβα την Ενορία του Αγίου Γεωργίου πριν από 8 μήνες, το υπόλοιπο χρηματικό ποσό που υπάρχει στο Ταμείο δεν επαρκεί, τόσο για την συνέχεια των σημαντικών έργων που εκκρεμούν, όσο και για την κάλυψη των πάγιων λειτουργικών εξόδων του.

Με αφορμή λοιπόν τους παραπάνω λόγους αποφασίσαμε να απευθυνθούμε προς όλους τους απανταχού Ευπαλιώτες και να αναζητήσουμε μόνιμους μηνιαίους συνδρομητές της οικονομικής τάξεως των δέκα (10) Ευρώ. Ένα πολύ μικρό ποσό που εφόσον όλοι ανταποκριθούμε (και πρώτος ο Ιερέας με το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο) θα αποτελέσει την βάση εκείνη που θα υλοποιηθούν όχι μόνο οι ανάγκες του Ιερού Ναού, αλλά θα μπορούμε με τα χρήματα αυτά να σταθούμε ως Ενορία δίπλα σε κάποιον Ενοριτή μας είτε για λόγους οικονομικούς, είτε για λόγους υγείας, είτε ως βράβευση σε αριστούχους μαθητές / μαθήτριες, και για πολλά άλλα ακόμη.

Γ' αυτό κάνουμε έκκληση προς όλους τους απανταχού Ευπαλιώτες να συμπορευτούν με αυτή την ΙΔΕΑ. Όπως από μία σπιθα μπορεί να ξεσπάσει πυρκαγιά, έτσι και οι μόνιμοι συνδρομητές των 10 Ευρώ μηνιαίως θα ανασυγκροτήσουν την Ενορία μας. Δεν φτάνει να έχουμε μόνο το όνομα, αλλά και την χάρη, και όχι όπως λέει ο λαός μας: άλλος έχει το όνομα και άλλος έχει τη χάρη. Εμείς αξίζουμε και πρέπει να τα έχουμε και τα δύο.

«ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ»

Οι Ευπαλιώτες έχουν την δύναμη και τη θέληση. Ωρα να το κάνουμε πράξη. Σας παρακαλώ βοηθήστε τον Αϊ- Γιώργη, γιατί το μέλλον του Αϊ-Γιώργη είναι στα χέρια μας. Ή τον βοηθάμε ή τον εγκαταλείπουμε.

Ο Πρόεδρος του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου

Πατήρ
Κων/νος Βαθρακογιάννης

Υ. Γ. Σε μία υπεύθυνη δήλωση θα πρέπει να συμπληρώσετε (όσο επιθυμείτε) τα στοιχεία σας και αφού την υπογράψετε να την στείλετε στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου Ευπαλίου Δωριδός, γράφοντας στο κάτω μέρος: Επιθυμώ να είμαι μόνιμος μηνιαίος συνδρομητής των δέκα Ευρώ του Ιερού Ναού Αγίου Γεωργίου Ευπαλίου, έτσι ώστε να γνωρίζουμε πόσοι έχουν εγγραφεί. Το δε χρηματικό ποσό των 10 Ευρώ θα καταβάλλεται στο τέλος κάθε μήνα, αρχής γενομένης από τέλος Ιουλίου 2017, είτε αυτοπροσώπως, είτε με ταχυδρομική επιταγή, είτε στον τραπεζικό λογαριασμό του Ναού: 0026-3743-03-0100001569 (IBAN: GR4802637430000030100001569) Τράπεζας Eurobank.

Η βράβευση του Γρηγόρη Κάτσιου

Την Παρασκευή 19 Μαΐου ο Σταύρος και η Αλέκα Κάτσιου (το γένος Νικ. Αυγεράκη) καμάρωσαν τον μοναχογιό τους στην παραλαβή του πτυχίου του και την βράβεισή του. Ο Γρηγόρης πήρε το Masters of Computer Engineering από το πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης και συνεχίζει για το Διδακτορικό του (PHD), και όλοι εμείς μαζί με τα συγχαρητήριά μας του ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία και επίτευξη όλων των στόχων.

Επικεφαλής στην ΕΚΟ Βουλγαρίας ο Αλέξης Αθανασόπουλος

Με απόφαση της Διοίκησης των Ελληνικών Πετρελαίων ο Ευπαλιώτης χημικός μηχανικός Αλέξης Αθανασόπουλος αναλαμβάνει την πολύ σημαντική θέση του Γενικού Διευθυντή της ΕΚΟ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ. Σε ανακοίνωσή της η διοίκηση του Ομίλου Ελληνικά Πετρέλαια αναφέρει : «Λαμβάνοντας υπόψη τις επιχειρησιακές και λειτουργικές ανάγκες στην ΕΚΟ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ θυγατρική εταιρεία του Ομίλου Ελληνικών Πετρελαίων. Ο κ. Αλέξης Αθανασόπουλος μέχρι σήμερα CPC (Commission on Protection of Competition) Expert Manager της ΕΚΟ Bulgaria EAD, αναλαμβάνει τη θέση του Γενικού Διευθυντή ΕΚΟ Bulgaria EAD, με άμεση ισχύ. Ο κ. Αλέξης Αθανασόπουλος αντικαθιστά τον κ. Georgi Deyanov, τον οποίον ευχαριστούμε για την μέχρι σήμερα συνεργασία του. Ευχόμαστε στον κ.Αλέξη Αθανασόπουλο καλή επιτυχία στα νέα του καθήκοντα και στον κ. Georgi Deyanov, επιτυχία σε κάθε νέα του επιλογή.»

Βράβευση Δανάης Γεωργαντά

Η Δανάη-Αναστασία Γεωργαντά εγγονή του Βασίλη Φιλίππου και κόρη της Λίτσας Φιλίππου, βραβεύτηκε με το ΕΙΔΙΚΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ στον 3ο Μαθητικό Διαγωνισμό Φωτογραφίας που διοργάνωσε η Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Β' Αθήνας (Δ.Δ.Ε. Β' ΑΘΗΝΑΣ 2016-2017). Η απονομή έγινε στις 3/6/2017 στο Κολλέγιο Ψυχικού.

Η Δανάη είναι μαθήτρια της Γ' Γυμνασίου (3ο Γυμνάσιο Νέας Ιωνίας) και Πρόεδρος του 15μελους. Ασχολείται από την ΣΤ' Δημοτικού με την μουσική και ειδικά με την κιθάρα. Είναι η αγαπημένη της ασχολία που την συντροφεύει παντού και συνέχεια. Είναι αυτοδίδακτη, δεν έχει παρακολουθήσει ποτέ μουσική διδασκαλία, εκτός από το μάθημα της μουσικής στο σχολείο. Γράφει στίχους ελληνικούς και ξένους, τους μελοποιεί και συμμετέχει ενεργά στις σχολικές δραστηριότητες που αφορούν το μουσικό κομμάτι (τραγουδά και παίζει την κιθάρα της). Επίσης συμμετείχε πρόσφατα και στο νέο βιντεοκλίπ του

τραγουδιστή Ησαΐα Ματιάμπα στο τραγούδι «Ζήσε με αγάπη» .

Πριν από ένα χρόνο ένα καινούργιο ενδιαφέρον ήρθε και προστέθηκε στην ζωή της, η φωτογραφία, η οποία ήταν και είναι μάθημα του πρότζεκτ στο σχολείο της. Ξεκίνησε με την κάμερα του κινητού της να φωτογραφίζει μ' έναν ιδιαίτερο τρόπο στιγμές απλές και καθημερινές. Φυσικά πάντρεψε την αγαπημένη της μουσική με την φωτογραφία. Δηλαδή όταν

της ανακοινώθηκε ο διαγωνισμός κι έλαβε μέρος δεν θα μπορούσε να μην βάλει ως «θέμα φωτογραφίας» την κιθάρα της. Την φωτογράφησε με τον δικό της τρόπο, δεν έχει παρακολουθήσει τις χορδές ν' αγγίζουν την παιδική της ψυχή.

Τα όνειρά της έχουν αρχίσει και στρέφονται γύρω από αυτές τις δύο αγάπες όπως τις αποκαλεί. Τώρα το ποια θα την κερδίσει περισσότερο ή αν θα κρατήσει και τις δύο αυτό θα φανεί στο μέλλον.

“Χτύπησαν ταβάνι” οι εκδηλώσεις του Πολιτιστικού Συλλόγου το Α'εξαμ.2017

Πλούσιο, ποικίλο και χορταστικό ήταν το πρόγραμμα των εκδηλώσεων που πραγματοποίησε ο Πολιτιστικός Σύλλογος Ευπαλίου στο πρώτο εξάμηνο του 2017, με την συμμετοχή όλων, παρά την κρίση και τις εγγενείς οικονομικές δυσχέρειες που υπάρχουν.

1. Την Κυριακή 15 Ιανουαρίου 2017 στην κατάμεστη απο κόσμο αίθουσα του Δημαρχείου πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Συλλόγου. Η πρόεδρος του συλλόγου στην ομιλία της έκανε μια σύντομη αναφορά στο πρόγραμμα των εκδηλώσεων για το 2017 και ευχαρίστησε όσους παρευρέθηκαν και τους τίμησαν με την παρουσία τους : τα μέλη και οι φίλοι του συλλόγου, ο Αντιδήμαρχος και οι δημοτικοί σύμβουλοι, ο πρόεδρος Ευπαλίου, οι τ. πρόεδροι Ευπαλίου, ο επίτιμος πρόεδρος της Ένωσης Ευπαλιωτών Δωριδών, πρόεδροι πολιτιστικών συλλόγων από χωριά της Δωριδών, η ΦΙΛΜΟΤΕ, ο πρόεδρος και όλη η ομάδα του Απόλλωνα Ευπαλίου και πολλοί άλλοι.

2. Στις 21 Ιανουαρίου 2017 συμμετείχε στηρίζοντας την θεατρική ομάδα του Λυκείου Ευπαλίου που παρουσίασε με μεγάλη επιτυχία το θεατρικό έργο «ΑΡΣΕΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΑΛΙΑ ΔΑΝΤΕΛΑ» μετά από πρόσκληση της Ένωσης Ευπαλιωτών Δωριδών στο θέατρο ΙΖΟΛΑ στην Αθήνα.

3. Στις 28 & 29 Ιανουαρίου 2017 ο Σύλλογος διοργάνωσε με μεγάλη επιτυχία διήμερη εκδρομή στο ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ-ΛΟΥΤΡΑ ΠΟΖΑΡ-ΝΑΟΥΣΑ-ΕΔΕΣΣΑ -ΠΑΛΑΙΟ ΑΓΙΟ ΑΘΑΝΑΣΙΟ. Μια πολύ καλή εκδρομή με πολλά και ενδιαφέροντα επισκέψιμα μέρη.

4. Την Κυριακή 5 Φεβρουαρίου συμμετείχε με αντιπροσωπεία και μέλη στην ετήσια εκδήλωση κοπής της πρωτοχρονιάτικης πίτας της ένωσης Ευπαλιωτών Δωριδών στην Αθήνα.

5. Την Κυριακή 19 Φεβρουαρίου υποδεχθήκαμε την Αποκριά με το καθιερωμένο παιδικό αποκριάτικο πάρτι στην αίθουσα του Δημαρχείου, η οποία γέμισε από μικρούς μασκαράδες και γονείς. Χορός τραγούδι, παιχνίδι, άφθονο φαγητό και αναψυκτικά συνέθεσαν το χαρούμενο σκηνικό της εκδήλωσης.

6. Με πρωτοφανή προσέλευση κόσμου και με πολύ μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 25 Φεβρουαρίου στο κέντρο «ΠΑΝΘΕΑ» ο αποκριάτικος χορός του συλλόγου γνωστός πλέον ως «ΔΩΡΙΝΕΛΛΑ». Ο κόσμος διασκέδασε μέχρι πρωίας με ζωντανή μουσική και D.J.

7. Την Κυριακή 26 Φεβρουαρίου συμμετείχε στο καρναβάλι του χωριού μας στο group 18 με θέμα «TRALALAND» το οποίο κέρδισε την πρώτη θέση στο διαγωνισμό για την καλύτερη στολή της Αποκριάτικης παρέλασης

2017 που έγινε στην Ναύπακτο.

8. Την Καθαρά Δευτέρα 27 Φεβρουαρίου, ο σύλλογος έκλεισε τις πολιτιστικές του εκδηλώσεις για την Αποκριά γιορτάζοντας τα κούλουμα στην πλατεία ΚΑΡΥΑΣ, προσφέροντας σε όλους δωρεάν παραδοσιακή φασολάδα, λαγάνες και νηστίσιμα εδέσματα. Χορηγόι της εκδήλωσης ο κύριος Γιώργος Φουντάς, η κυρία Πόλυ Φουντά, η κα Δήμητρα Λακουμέντα, ο κος Βασίλης Ντζίφας και ο D.J Σπύρος Διαμαντόπουλος.

9. Στις 25 Μαρτίου μετά το τέλος της παρέλασης τα χορευτικά τμήματα του συλλόγου χόρευαν παραδοσιακούς χορούς στην πλατεία ΚΑΡΥΑΣ, δίνοντας έτσι μια γιορτινή ατμόσφαιρα και μια καλή πρόταση για να περάσουν ευχάριστα το μεσημέρι τους.

10. Την Κυριακή 26 Μαρτίου ο σύλλογος σε συνεργασία με την (ΕΕΕΠΦ) ειδική επιστημονική ομάδα του πανεπιστημιακού νοσοκομείου Πάτρας (ΠΙΟ) διοργάνωσε ένα πολύ ενδιαφέρον σεμινάριο στην αίθουσα του δημαρχείου με θέμα «Η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΩΖΕΙ ΖΩΕΣ», Καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση (ΚΑΡΠΑ) - Πνιγμός - Εγκαύματα - Ατυχήματα.

11. Την Κυριακή 2 Απριλίου ο σύλλογος συμμετείχε στην εκδήλωση «LETS DO IT GREECE « η αλλιώς ομορφαινουμε το Ευπάλιο. Με πολλούς εθελοντές καθαρίσαμε, βάψαμε και ζωγραφίσαμε πέντε επιλεγμένα σημεία του χωριού μας.

12. Στις 15 Απριλίου Μεγάλη Παρασκευή και 16 Απριλίου στην Ανάσταση ο σύλλογος στόλισε την πλατεία του χωριού και τους δρόμους γύρω απο αυτή με κεριά, δάδες και φαναράκια και πρόσφερε τα βεγγαλικά για την Ανάσταση.

13. Την Κυριακή 1η Μαΐου ο σύλλογος οργάνωσε γλέντι για την υποδοχή της Ανοιξης στην Αγία Παρασκευή (κτίρια).

14. Στις 5 Ιουνίου μετά από χρόνια ο πολιτιστικός σύλλογος σε συνεργασία με την Ένωση Ευπαλιωτών Δωριδών και τον πρόεδρο του χωριού κύριο Κ. Τσιούστα αναβιώσαμε με πολύ μεγάλη επιτυχία το παραδοσιακό πανηγύρι στον Αϊ -Γιάννη Ευπαλίου. Η προσέλευση του κόσμου ήταν πολύ μεγάλη και όλοι μαζί διασκεδάσαμε, χορέψαμε και φάγαμε κάτω από την δροσιά των πλατάνων. Ευχή όλων να συνεχιστεί αυτή η τόσο σημαντική εκδήλωση τόσο για το χωριό μας όσο και για τον αγώνα όλων για την αναστήλωση της ιστορικής εκκλησίας του Αϊ-Γιάννη του Θεολόγου.

15. Στις 11 Ιουλίου ξεκίνησαν οι καλοκαιρινές εκδηλώσεις με την υπαίθρια ζωγραφική των παιδιών και άλλα δρώμενα στην Πλατεία Ελ. Βενιζέλου (Πάνω Πλατεία).

Τα πλατάνια κινδυνεύουν από... έλκος!

Στα όρια του Δήμου Δωρίδας διαπιστώθηκε προσβολή πλατάνων από την ασθένεια «μεταχρωματικό έλκος του πλατάνου» που προκαλείται από τον μύκητα *Ceratocystis platani*.

Είναι η πλέον καταστρεπτική ασθένεια του πλατάνου διεθνώς, προκαλώντας νέκρωση των δέντρων.

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ:

Το πλέον εμφανές σύμπτωμα είναι ο ξαφνικός μαρασμός ενός τμήματος της κόμης. Αυτό εμφανίζεται συνήθως την άνοιξη και το καλοκαίρι, που οι ανάγκες του φυτού σε νερό είναι αυξημένες. Τα φύλλα κιτρινίζουν πρόωρα και μαραίνονται, έτσι μπορούν να διακριθούν από τα γειτονικά υγιή φύλλα. Πολύ συχνά την άνοιξη ένας κλάδος η ολόκληρο το δέντρο μπορεί να μην αναβλαστήσει καθόλου, ή οι νέοι οφθαλμοί ξαφνικά μαραίνονται και νεκρώνονται πριν ακόμη αναπτυχθούν.

ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ:

Ο μύκητας εισβάλλει στο δέντρο από πληγές στα κλαδιά, τον κορμό ή τις ρίζες,

Η διάδοση της ασθένειας γίνεται με ανθρώπινες δραστηριότητες, όπως είναι τα δημόσια έργα, ενώ συχνή είναι η διάδοση του παθογόνου μύκητα με εργαλεία κοπής και κλάδευσης των δέντρων που έχουν χρησιμοποιηθεί σε προσβεβλημένα δέντρα και στη συνέχεια χρησιμοποιούνται σε υγιή.

ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

Μέχρι στιγμής δεν υπάρχει φάρμακο ή ίαση για την ασθένεια αυτή. Ο μόνος τρόπος για να διατηρήσουμε τα πλατάνια μας είναι η πρόληψη.

- Ο καλύτερος τρόπος να προλάβουμε την ασθένεια είναι η αποφυγή παρεμβάσεων. Δηλαδή να αποφύγουμε την υλοτομία, κλάδευση και την με οιονδήποτε τρόπο πλήρωση των δέντρων πλατάνου. Να αποφύγουμε τη χρήση μηχανημάτων και τις πάσης φύσεως χημικολογικές εργασίες σε περιοχές που φύονται πλατάνια.

- Στην περίπτωση που δεν μπορεί να αποφευχθεί η παρέμβαση, πρέπει οπωσδήποτε να έχει γίνει νωρίτερα απολύμανση των εργαλείων ή/και

μηχανημάτων που ενδέχεται να πληγώσουν τα πλατάνια. Εκσκαπτικά μηχανήματα που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε περιοχές με πλατάνια θα πρέπει να πλένονται με επιμέλεια και να απολυμάνονται. Επίσης, όλα τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται σε πλατάνια πρέπει να απολυμάνονται πριν και μετά τη χρήση τους. Ο καθαρισμός και η απολύμανση των εργαλείων και μηχανημάτων πριν και μετά τις εργασίες σε περιοχές με πλατάνια πρέπει να είναι σχολαστικός, γιατί μικρή ποσότητα μόλυνσης αρκεί για να μεταφερθεί η αρρώστια. Κάθε παρέμβαση σε πλατάνια θα πρέπει να γίνεται με την άδεια της Δασικής Υπηρεσίας. Το πλατάνι είναι ένα πολύτιμο δασοπονικό είδος, από τα πλέον χαρακτηριστικά δέντρα του Ευπαλίου και πρέπει να λάβουμε κάθε μέτρο ώστε να μην μεταφέρουμε την αρρώστια σε υγιή δέντρα πλατάνου.

Ο Αϊ-Γιάννης... θυμήθηκε τα παλιά!

Μετά από πολλά χρόνια συνεχίστηκε φέτος του Αγίου Πνεύματος η καθιερωμένη γιορτή και το πανηγύρι κάτω από τα δασιά πλατάνια στον Αϊ-Γιάννη. Οργανώθηκε από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Ευπαλίου, την Κοινότητα Ευπαλίου, τους ΦΙΛΜΟΤΕ, τον Απόλλωνα και βέβαια την Ένωση Ευπαλιωτών Δωρίδας. Δυστυχώς εκκλησιασμός δεν επετράπη να γίνει ούτε και στον προαύλιο χώρο του Ναού, και γι αυτό έγινε νωρίς

το πρωί, καθώς και αρτοκλασία στον Άγιο Γεώργιο. Ο κόσμος το γλέντησε αλλά παλαιά χορεύοντας ρομειλιώτικα δημοτικά, πίνοντας δροσερό κρασί και μπύρες, τρώγοντας ψητά και θαυμάσιες πίτες που ετοίμασαν οι Ευπαλιώτισσες. Ο Σύλλογος για ενίσχυση έβαλε στη λοταρία και ένα ψητό αρνί, που το κέρδισε ο Παπα-Κώστας Βαθρακογιάννης και το μοίρασε από λίγο σε όλους!

Ντοπιολαλιές & Δημοτικά Τραγούδια δύο βιβλία του ΦΩΤΗ ΚΑΤΣΟΥΔΑ

Γράφει ο ΑΝΤΩΝΗΣ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

Δύο βιβλία σταθμοί για την ιδιαίτερη πατρίδα μας τη Ρούμελη και την Δωρίδα ειδικότερα, συνέγραψε την τελευταία τριετία ο συνταξιούχος φιλόλογος καθηγητής και πρόεδρος της Κοινότητας Παλαιοξαρίου, Φώτης Κατσούδας.

Πρόκειται για τις «Ντοπιολαλιές» και τα «Δημοτικά τραγούδια της Δωρίδας», που αντλούν το περιεχόμενό τους από την τέρρα και ανεξάντλητη δεξαμενή της καταγωγικής μας μητρας.

Ο συγγραφέας άρχισε να συγκεντρώνει το υλικό από τα φοιτητικά του χρόνια στην Φιλοσοφική Σχολή και μάλιστα το περιεχόμενο του πρώτου του βιβλίου κατατέθηκε ως διατριβή του στο Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο.

Με τις χιλιάδες λέξεις, προτάσεις και παροιμίες που παραθέτει, «ζωντανεύει» τη γλώσσα των γονιών μας, των παππούδων μας, των προγόνων μας. Λέξεις κεντίδια εποχών που ανήκουν φυσικά στο παρελθόν, τις οποίες εμείς, λίγο πολύ ακόμα χρησιμοποιού-

με στην κουβέντα μας, όμως θα πρέπει να τις πληροφορηθούν τα παιδιά και εγγόνια μας.

Ο συγγραφέας λειτουργήσε ταυτόχρονα σαν δημοσιογράφος, λαογράφος και ιστορικός. «Ψάχνοντας και ρωτώντας πάνε στην πόλη», λέει ο θυμόσοφος λαός.

Αυτὸν ακριβῶς τον δρόμο ακολούθησε και το αποτέλεσμα υπήρξε καταπληκτικό. Κάθε δημοτικό τραγούδι συνοδεύεται από το ιστορικό γεγονός, για το οποίο γράφτηκε από τον ανώνυμο ποιητή. Είναι η καταγραφή πολιτιστικών αγαθών διαρκείας, που καθρεφτίζουν τον ψυχισμό του λαού μας σε δύσκολες αλλά και σε ρομαντικές εποχές «για μια Λιδωρικιώτισσα πολλές καημούς απόχτησα...»

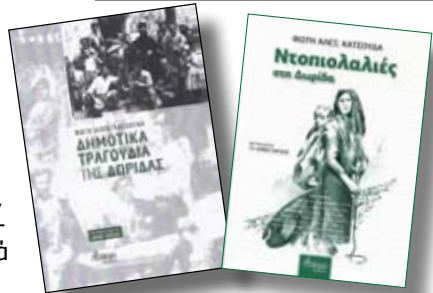
Θρυλείται ότι ο Γκαίτε ακούγοντας ένα τετράστιχο από δημοτικό τραγούδι είπε ότι θα έδινε όλη του την παραγωγή, αρκεί να είχε γράψει ο ίδιος αυτούς τους στίχους!

Διατρέχοντας την βιβλιογραφία που συνοδεύει την ιστορική στιγμή κάθε δημοτικού τραγουδιού, παίρνουν σάρκα και οστά

οι οπλαρχηγοί, οι κλέφτες, οι αρματολοί και «φωτίζονται» τα ανδραγαθήματά τους.

Γεννημένος στο Παλαιοξάρι της Δωρίδας ο συγγραφέας, μεγάλωσε με τα δημοτικά τραγούδια μας και τις ντοπιολαλιές, με τους θρύλους και τις παραδόσεις για τον Αθανάσιο Διάκο. Τον Οδυσσέα Ανδρούτσο, τον Ησαΐα των Σαλώνων, τον Πανουργιά, τον Μηλιώση, τον Σκαλτσόδημο και τα πρωτοπαλικάρα τους, που με τα κατορθώματά τους και την θυσία τους, στον ξεσηκωμό του γένους, έγραψαν λαμπρές σελίδες στην ιστορία μας.

Προσωπικά, επειδή είμαστε συνομηλικοί και φίλοι καλοί από παιδιά με τον συγγραφέα, ομολογώ ότι αισθάνθηκα την ίδια και μεγαλύτερη ακόμη συγκίνηση από το δικίμο του συναδέλφου δημοσιογράφου Παντελή Μπουκάλα, που αναφέρεται, στην ποιητική γλώσσα των δημοτικών τραγουδιών του Μεσολογγίου, του Βάλτου και του Ξηρομέρου. Εκπλήσσει η μεθοδική διερεύνηση, η γλωσσική δημιουργικότητα των δημοτικών μας τραγουδιών, ακόμα και οι γλωσσικές ανταρσίες πολλών στίχων, όπως εκπλήσσει και η σπουδή σε βάθος και

πλάτος των ιστορικών γεγονότων και των αιώνων που γράφτηκε το κάθε τραγούδι – ποίημα.

Ο Φώτης Κατσούδας με εφρόδιό του τη γερή κατοχή της γλώσσας και της Ελληνικής ιστορίας είμαι βέβαιος ότι θα συνεχίσει τις ιχνηλατήσεις και ραβδοσκοπήσεις του, αξιοποιώντας τις αποθησαυρισμένες γνώσεις του από τον κόσμο των παραδόσεων, των παροιμιών και των μυθολογικών της ευρύτερης περιοχής μας.

Η λαλέουσα και άδουσα τοπική διάλεκτος είτε με λέξεις ξεχασμένες (αλλά τόσο συναρπαστικές) είτε με τραγούδια του χορού και της τάβλας ζωηρεύουν το ενδιαφέρον του αναγνώστη και πάντως τον κρατάνε ζύπνιο ως την τελευταία σελίδα.

Εύχομαι ολόψυχα ο συγγραφέας να συνεχίσει το έργο του που τρέπει, ωφελεί και οικοδομεί. Και όπως γράφει ο φιλόλογος και ποιητής Γιάννης Κουβαράς «συχνά η ιστορία μιάς λέξης είναι πιο συναρπαστική από την ιστορία μιάς εκστρατείας».

Παρουσίαση βιβλίου

Το βιβλίο «Δημοτικά τραγούδια της Δωρίδας του Φώτη Κατσούδα, θα παρουσιαστεί σε ειδική εκδήλωση στις 9 Αυγούστου ώρα 8.30μ.μ. στον προαύλιο χώρο του Δημαρχείου Ευπαλίου. Θα μιλήσουμε για το βιβλίο η φιλόλογος καθηγήτρια Σοφία Μάνιου και ο συγγραφέας. Θα παίξει και τραγουδήσει αρκετά από τα τραγούδια που αναφέρονται στο βιβλίο η ορχήστρα του καθηγητού μουσικής Παντελή Αναστασόπουλου και θα χορέψει το χορευτικό τμήμα του Πολιτιστικού Συλλόγου Ευπαλίου. Η εκδήλωση διοργανώνεται από το Δήμο Δωρίδας, το Λαογραφικό Μουσείο Ευπαλίου, την Ένωση Γυναικών Φωκίδας και την Ένωση Ευπαλιωτών Δωρίδας.

ΜΙΛΤΟΣ Γ. ΛΙΔΩΡΙΚΗΣ ο Εύζωνας, ο Ρουμελιώτης, ο Αθηναίος, ο Θεατράνθρωπος

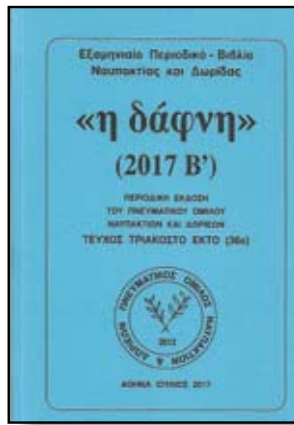
Πρόσφατα κυκλοφόρησε το βιβλίο με τίτλο «ΜΙΛΤΟΣ Γ. ΛΙΔΩΡΙΚΗΣ ο Εύζωνας, ο Ρουμελιώτης, ο Αθηναίος, ο Θεατράνθρωπος» που έγραψε ο Μίλτος Α. Λιδωρικής, ο εγγονός του (που έφυγε από την ζωή στις αρχές του τρέχοντος έτους). Το βιβλίο επιμελήθηκε ο Αλέκος Μ. Λιδωρικής, δημοσιογράφος στο Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων και γιος του συγγραφέα.

Στο οπισθόφυλλο του βιβλίου διαβάζουμε: «Μέσα από τη διαδρομή του Μιλτιάδη Γ. Λιδωρικής (1871-1951) και της οικογένειάς του ιχνηλατείται μία ολόκληρη εποχή. Πρόσωπα, τόποι, γεγονότα. Από το Κροκύλειο της Δωρίδας και τα Γιάννενα του Αλή πασά, στην Αθήνα, που από χωριό προσπαθούσε να γίνει πρωτεύουσα. Από τον Καποδίστρια, τον Όθωνα και την Αμαλία, στη Βασιλεία, στον Χαρίλαο Τρικούπη και τον Ελευθέριο Βενιζέλο. Από τους Βαλκανικούς πολέμους στον Διχασμό. Από την Επιθεώρηση στο Αρχείο Δράμα και στην Επίδαυρο. Ένα βιβλίο για μια ενδιαφέρουσα περιήγηση.»

Ο Μιλτιάδης Γ. Λιδωρικής (1871-

1951) γεννήθηκε στο Κροκύλειο και υπήρξε διακεκριμένος θεατρικός συγγραφέας και πολιτικός. Ήταν δε εγγονός του αδερφού του Αθανάσιου Λιδωρικής - Σκαρλάτου (σφραγιδοφύλακα του Αλή Πασά). Διετέλεσε βουλευτής Δωρίδας και διευθυντής της Βουλής. Έργα του παίχτηκαν από τους θιάσους της Κυβέλης και του Κοτοπούλη. Σπούδασε Νομικά στο Πανεπιστήμιο των Αθηνών. Εξελέγη βουλευτής Δωρίδας, το 1906 και επανεξελέγη το 1910. Πήρε μέρος στους Βαλκανικούς Πολέμους, αποτυπώνοντας με γλαφυρότητα τις αναμνήσεις του από τον πόλεμο στα έργα του. Υπήρξε προσωπάρχης του Βασιλικού Θεάτρου επί δύο δεκαετίες και μετά το 1930 καθηγητής της Δραματικής Σχολής στο Εθνικό Θέατρο. Ήταν από τους ιδρυτές της Εταιρείας Ελληνικού Θεάτρου και διετέλεσε πρόεδρος της Εταιρείας Ελλήνων Θεατρικών Συγγραφέων. Πέρα από θεατρικά έργα, έγραψε και επιθεωρήσεις. Απεβίωσε από περιτονίτιδα το 1951 και κηδεύτηκε με δαπάνες του Βασιλικού Θεάτρου. Γιος του ήταν ο επίσης θεατρικός συγγραφέας, Αλέκος Λιδωρικής.

Για όποιον ενδιαφέρεται το βιβλίο διατίθεται από τα βιβλιοπωλεία BookLoft (Πατριάρχου Ιωακείμ 44) και Free Thinking Zone (Σκουφά 64).

Περιοδικό «η δάφνη» Ναυπακτιών και Δωριέων

Με πλούσια όπως πάντα όλη κυκλοφόρησε στις 12 Ιουνίου 2017 το εξαμηνιαίο (360) τεύχος του περιοδικού του Πνευματικού Ομίλου Ναυπακτιών και Δωριέων «η

δάφνη».

Και στο τεύχος αυτό μετά από έναν υπέροχο πρόλογο, υπάρχουν πολύ ενδιαφέρουσες εργασίες κυρίως Ναυπακτιών και Δωριέων με ιστορικά, πολιτιστικά, λαογραφικά, αναπτυξιακά, τουριστικά κ.ά. κείμενα.

Απο τους Δωριείς γράφουν οι : Ζέρβας Αντώνιος (Ευπάλιο), Φλωρόπουλος Γιώργος (Μανάγουλη), Μαυραγάνης Νικόλαος (Αρτοτίνα), Χύμης Αθανάσιος (Κουκουβίτσα), Δασκαλόπουλος Αντώνιος (Παλαιοξάρι), Ράπτης Παναγιώτης (Κερασιά), Ταρτσάλης Ιωάννης (Πυρά), Ρούδας Γεώργιος (Άγιος Σπυρίδων), Βερρή Γιώτα (Μοναστηράκι), Γκίκας Θανάσης (Τρίκορφο), Κονιστής Τάκης (Ποτιδάνα), Ασημακόπουλος Κωνσταντίνος (Παλαιοξάρι-Ευπάλιο).

Από τους Ναυπακτίους οι: Μεντζάς Μάρκος (Δάφνη), Βαρελάς Γρηγόρης (Ναύπακτος), Στυλιάρης Κώστας (Δάφνη), Μακρυγιάννης Ντίνος (Στράνωμα), Κανέλλος Βασίλης (Γραμμένη Οξυά), Κονίδας Κώστας (Σκάλα), Δημητρόπουλος Ηλίας (Νιόκαστρο), Μπέσσας Ανδρέας (Βελβίνα), Παραλίκας Νικόλαος (Ναύπακτος), Κοτίνης Μπάμπης (Ναύπακτος), Κατσάνος Γιώργος (Ναύπακτος), Ανδρεοπούλου-Πάσχου Έφρη (Ναύπακτος-Λευκαδίτι).

Υπάρχουν αρκετές : Επιστολές-Ειδήσεις-Σχόλια-Ανέκδοτα!

Έχουμε την άποψη ότι «η δάφνη» αποτελεί μια δροσερή αύρα για τις μέρες του καλοκαιριού, και γιαυτό σας συνιστούμε να την προμηθευτείτε.

Εκδότης ο π. Γυμνασιάρχης Μάρκος Μεντζάς τηλ. 6979475710

Λεξικό για σταυρόλεξα

Σε τρίτη έκδοση εμπλουτισμένη κυκλοφόρησε το θαυμάσιο βιβλίο του Ευπαλιώτη Ευθυμίου Β. Παπαλόη με τίτλο «ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΙΚΟ ΤΣΕΠΗΣ». Το λεξικό είναι πρωτότυπο και μοναδικό στο είδος που κυκλοφορεί στην αγορά και περιέχει 8.300 λέξεις που αποδεδειγμένα χρησιμοποιούνται από τους δημιουργούς σταυρολέξων. Εκδόθηκε από τον οίκο ANUBIS (Σολωμού 39 Αθήνα τηκ.2169001092). Ο Ευθύμιος Β. Παπαλόης είναι απόστρατος Ιπτάμενος

Ανώτερος Αξιωματικός της Πολεμικής Αεροπορίας και πρώην Κυβερνήτης Μεταφορικών Αεροσκαφών της Ολυμπιακής Αεροπορίας.

Φαγητό έξω... πώς δεν θα ξεφύγω?

της Όλγας Κατσαρού

Το καλοκαίρι είναι η εποχή που τους περισσότερους τους βρίσκει σε μια "δίαιτα προετοιμασίας" για την έξοδο τους στην παραλία. Πολλές φορές όμως δημιουργείται ο εξής προβληματισμός: "Να μείνω σπίτι και να αρνηθώ την έξοδο με φίλους για φαγητό" ή "Να βγω με τους φίλους και να φάω σαν να μην υπάρχει αύριο".

Μάλλον η απάντηση βρίσκεται κάπου στη μέση! Με λίγα λόγια η έξοδος σας μπορεί να είναι λιγότερο επώδυνη αν κάνετε σωστές επιλογές στο γεύμα σας και αν θυμάστε πάντα το στόχο σας. Έτσι θα διατηρήσετε το πρόγραμμά σας και θα χαρείτε την παρέα των αγαπημένων σας.

Αν ένα γεύμα σχεδιαστεί λίγες μέρες πριν, τότε μπορούμε πιο εύκολα να το προσαρμόσουμε στο πρόγραμμά

μας. Το μόνο που έχουμε να κάνουμε είναι να φάμε κάτι πιο ελαφρύ το μεσημέρι και να φάμε έξω λίγο πιο πλούσιο βραδινό, πάντα όμως με σύνεση. Ναι μεν μπορούμε να αντιστρέψουμε τα γεύματα, αλλά αυτό πρέπει να αποτελεί την εξαίρεση και όχι τον κανόνα.

Αν πάλι είναι σχέδια τελευταίας στιγμής και έχουμε ήδη καταναλώσει το κύριο γεύμα μας, δεν πρέπει να πανικοβαλλόμαστε! Θα πρέπει να κινηθούμε σε λίγο πιο αυστηρά πλαίσια, χωρίς όμως να καταφεύγουμε σε ακρότητες και υπερβολές. Ένα καλό πιάτο δεν σημαίνει απαραίτητα και ένα φορτωμένο πιάτο με πολλά λιπαρά. Αντίστοιχα ένα ελαφρύ πιάτο δεν σημαίνει ότι είναι άδειο και χωρίς γεύση.

Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να επιλέξουμε κάτι όπως:

- Σαλάτα τύπου Caesar's ή ρόκα παρμεζάνα ή τονοσαλάτα/κοτσοσα-

λάτα. Μην ξεχάσετε να ζητήσετε να σας σερβίρουν την σως χωριστά, ώστε να προσθέσετε ο ίδιος ελαιόλαδο και μυρωδικά ή 1-2 κουταλιές από την σως που προσφέρεται με το γεύμα

• Ψητά λαχανικά με χαλούμι σχάρας, που εκτός από μια εύγεστη επιλογή, είναι και πολύ διαδεδομένο πιάτο στα εστιατόρια.

λαχανικών που θα μας κάνουν να νιώσουμε πιο γρήγορα πληρότητα λόγω των φυτικών ινών και με προσεγγισμένη ποιότητα χωρίς πολλά λιπαρά και απλούς υδατάνθρακες.

Το δικό της ρόλο στη πρόκληση του κορεσμού έχει και η όλη διαδικασία της κατανάλωσης τροφής όπως: το αργό και καλό μάσημα, η επαρκής ποσότητα φυτικών ινών,

η κατανάλωση νερού και το θερμιδικό περιεχόμενο του γεύματος.

Το αλκοόλ συνοδεύει σχεδόν πάντα τις εξόδους μας για φαγητό.

Μια μέτρια κατανάλωση αλκοόλ 1-2 ποτήρια κρασιού περίπου, είναι μέσα στα όρια. Όμως συχνά ξεφεύγει προς τα πάνω και η ποσότητα αυτή έχει ένα σημαντικό θερμιδικό περιεχόμενο επιβαρύνοντας σημαντικά την πρόσληψη ενέργειας.

Μια καλή και ασφαλής επιλογή είναι η ταυτόχρονη κατανάλωση νερού. Με αυτόν τον τρόπο μπορεί να μειωθεί η ποσότητα του αλκοόλ που θα κατα-

ναλώσουμε και να ελαχιστοποιηθούν οι πιθανές παρενέργειες του. Για όλοι το φαγητό είναι απόλαυση! Κανένας δεν πάχυνε από ένα επιπλέον γεύμα έξω ή μια από μια φορά που έφαγε κάτι παραπάνω. Όχι, δεν χρειάζεται να υποστούμε κάποια αυστηρή στερητική διατροφή ούτε πρέπει να μειώσουμε δραστικά το φαγητό για να "ισοφαρίσουμε" αυτό που φάγαμε παραπάνω. Ο στόχος είναι να παραμείνουμε εντός προγράμματος, να μην εγκαταλείψουμε την προσπάθειά μας. Πρέπει να απολαμβάνουμε τη ζωή και να μην στερούμαστε τις κοινωνικές συναναστροφές για χάριν μιας δίαιτας.

Σημαντική είναι η καταγραφή με μεγάλη ακρίβεια των επιλογών που μας οδήγησαν εκτός προγράμματος και η συζήτησή τους με τον διατροφολόγο μας στο επόμενο ραντεβού, χωρίς ενοχές και τύψεις. Μόνον έτσι θα βρούμε τον τρόπο, ώστε την επόμενη φορά να μπορούμε να διαχειριστούμε καλύτερα τις επιλογές μας. Όσο βιώνουμε ενοχικά τα γεύματά μας, το στρες που προκαλείται στο σώμα μας, ίσως και να αυξάνεται η ορμόνη κορτιζόλη η οποία σχετίζεται με την εναπόθεση λίπους.

Οι διατροφικές συνήθειες είναι αυτές που αλλάζουν το σώμα μας και αφορούν στην καθημερινότητά μας, όχι μόνο στην διατροφή αλλά και στην άσκηση. Φροντίστε λοιπόν την διατροφή σας και την φυσική σας κατάσταση με μικρές αλλαγές στην καθημερινότητα, προκειμένου να εξασφαλίσετε ποιότητα ζωής όχι μόνο στο παρόν αλλά και στο μέλλον.

• Χωριάτικη σαλάτα με τυρί φέτα, προσέχοντας πάντα την ποσότητα του τυριού και του ελαιολάδου.

Συνοδέψτε με μια λεπτή φέτα ψωμί ή 2-3 κουταλιές κρουτόν ολικής άλεσης.

Επίσης η λογική "Θα φάω το βράδυ άρα μένω χωρίς (ή με λίγο) φαγητό όλη την υπόλοιπη μέρα" είναι από κάθε άποψη εσφαλμένη και οδηγεί στην υπερβολή. Είτε γιατί λειτουργεί σαν άλλοθι (μπορώ να φάω πολύ) είτε γιατί η πείνα θα κάμψει όλες τις αντιστάσεις και θα καταλήξει το γεύμα σε υπερφαγικό επεισόδιο. Ένα ελαφρύ μεσημεριανό με βάση τα λαχανικά είναι η καλύτερη επιλογή.

Ένας εύκολος τρόπος να διαχειριστεί κάποιος μια απρογραμμάτιστη έξοδος είναι να ακολουθήσει το πρότυπο του διατροφικού πιάτου του Harvard, να χωρίσει δηλαδή το πιάτο 4 νοητά τμήματα. Από ένα

για τα φρούτα, τα λαχανικά, την πρωτεΐνη και τα δημητριακά. Σε ένα γεύμα, τα φρούτα και τα λαχανικά μπορούν να ενωθούν και να αποτελέσουν το μισό του πιάτου αφήνοντας τα άλλα δυο τμήματα για την πρωτεΐνη και τα δημητριακά. Πολύ σημαντικό ρόλο έχει το είδος του μαγειρέματος και το φαγητό που θα επιλέξουμε. Θα πρέπει να στοχεύσουμε σε ένα πολύχρωμο πιάτο με ποικιλία

Έστειλαν τις Συνδρομές τους

ΑΝΑΔΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	20€
ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ	20€
ΚΑΓΙΑ Κ. ΡΗΝΑ	5€
ΛΑΚΟΥΜΕΝΤΑΣ ΙΩΑΝ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ	20€
ΛΑΚΟΥΜΕΝΤΑΣ ΣΠ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ	20€
ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ΘΑΝΑΣΗΣ	50€
ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ Ν. ΕΙΡΗΝΗ	20€
ΠΕΝΤΑΓΙΩΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ	30€
ΠΛΕΣΣΙΑΣ ΑΘ. ΑΝΔΡΕΑΣ	20€
ΠΛΕΣΣΙΑΣ ΑΝΔ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	20€
ΠΡΙΟΒΟΛΟΣ Κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	5€
ΠΡΙΟΒΟΛΟΥ Κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	5€
ΤΑΡΑΒΗΡΑ Λ. ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	40€
ΤΖΙΔΑΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	20€
ΤΣΙΠΛΑΚΗΣ ΚΩΣΤΑΣ & ΤΖΕΝΗ	20€
ΤΣΙΡΗΣ Κ. ΓΩΡΓΟΣ	20€
ΨΙΜΑΔΑΣ Κ. ΔΗΜΗΤΡΗΣ	10€

Λογαριασμοί τραπεζών της Ένωσης Ευπαλιωτών

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

5011-059657-666

ΕΛΤΑ **ΤΤ**

Eurobank **EUROBANK**

0026-0653-99-0100077938

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

104/296680-89

ALPHA BANK

769.00.2002.002676

Δωρικά Κρέατα Παραχωρήσιμης μας

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ ΣΕΡΠΕΝΤΕΛΛΟΣ
Ευπάλιο Δωρίδος
Τηλ. 26340 52000 Κιν. 6946636590

Όλγα Κατσαρού

Διατροφολόγος - Διατροφολόγος

Επιστημονικός συνεργάτης ΚΕΑΔΔ
Master στις Διατροφικές Διαταραχές και στην Παχυσαρκία
Μέλος Ένωσης Διατροφολόγων Διατροφολόγων Ελλάδος Εΐδς

Olga Katsarou

Ηνιζέ 2, Ναύπλιος 30300 | 1^ο όροφο
☎ 26340 25480 | Κιν. 698 162 1896 | Email: oikatsarou@gmail.com

Το καλοκαιρινό Δροσάτο είναι... εδώ!

Ο Μάιος είναι ο μήνας που στις πλαγιές της η φύση κεντάει το πολύχρωμο χαλί της από αγριολούλουδα, ροδιές και τον κατακίτρινο ασφάλακτο και μυρωδάτος πνέει ο άνεμος από το άρωμα των αγριολούλουδων.

Ημέρα γιορτής της ανθοστολισμένης και μοσχομυρισμένης άνοιξης, η Πρωτομαγιά. Πουλιά και αηδόνια τραγουδούν την ομορφιά της και με το γλυκόλαλο κελάδημά τους στέλνουν τις ευχαριστίες τους στον δημιουργό και πλάστη τους.

Παλιότερα, την παραμονή έπλεκαν στεφάνια από αγριολούλουδα και στόλιζαν τις αυλόπορτες των σπιτιών και κρεμούσαν κι ένα κλωνάρι ασφάλακτου, γιατί πίστευαν ότι τα αγκάθια του προστατεύουν το σπιτικό τους από το κακό μάτι.

Τα χρόνια τα παλιά, που τα χωριά ήταν γεμάτα κόσμο και λειτουργούσαν τα σχολεία, την ημέρα αυτή πολλά σχολεία μαζί πραγματοποιούσαν εκδρομή τότε στον Αϊ-Γιάννη και τότε στον Άμπλα. Στην εκδρομή συμμετείχαν και πολλοί γονείς και οι Αρχές Ευπαλίου (τότε ήταν πολλές) και μαζί με τους δασκάλους έτρωγαν, έπιναν και γλεντούσαν, ενώ τα παιδιά ξεφάντωναν στο παιχνίδι, γνώριζαν καινούργιους φίλους και γενικά απολάμβαναν τις ομορφιές της φύσης. Περασμένα μεγαλεία!

Ο Μάιος φιλοξενεί και τη γιορτή των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης και γιορτάζει ο ομώνυμος Ναός του Πευκακίου.

Την παραμονή το βράδυ εψάλη ο Εσπερινός μετ' αρτοκλασίας, στον οποία συμμετείχαν κι άλλοι Ιερείς από τα γύρω χωριά. Ανήμερα της εορτής τελέστηκε θεία λειτουργία από τον εκπρόσωπο της Ιεράς Μονής Τρικώρφου κ.κ. Λεόντιο, ο οποίος κήρυξε και τον Θείο Λόγο. Τον ευχαριστούμε για το μεστό και πλούσιο σε περιεχόμενο κήρυγμά του. Ευχαριστούμε και τον Ιερέα του χωριού, παπά-Ανδρέα.

Επειδή η γιορτή έπεσε Κυριακή, η Μητρόπολη υποχρέωσε τους Ιερείς να λειτουργήσουν στις ενορίες τους. Έτσι, ο παπά-Κώστας λειτουργησε στον Άγιο Γεώργιο Ευπαλίου κι ένα έθιμο 50 ετών που είχε καθιερωθεί από τον τότε Μητροπολίτη Μακαριστό Χρυσόστομο σταμάτησε. Θέλουμε να πιστεύουμε μόνο για φέτος. Παρόλα αυτά, οι κάτοικοι του Ευπαλίου τίμησαν τη γιορτή μας με την παρουσία τους και τους ευχαριστούμε θερμά. Μετά το πέρας της θείας λειτουργίας προσφέρθηκαν γλυκά σ' όλους τους προσκυνητές και στη συνέχεια αναψυκτικά και καφεδάκι στην Κουβέλιο αίθουσα από τις γυναίκες του χωριού, τις οποίες θερμά ευχαριστούμε.

ΘΕΡΙΣΜΟΣ

Γνωρίζω, από τη θύμησή μου, ότι ο θερισμός των ποτιστικών χωραφιών άρχιζε από τις επόμενες ημέρες του Αγίου Κωνσταντίνου, γιατί οι ποικιλίες Μουντάνα και Καμπέρα με τις οποίες σπέρνονταν τα ποτιστικά, ωριμάζαν πιο γρήγορα. Αυτό εξηγηρετούσε τους γεωργούς, επειδή ήθελαν να σπείρουν το ίδιο χωράφι και καλαμπόκι (διπλοσπορά).

Πριν το 1940, ο θερισμός των ξερικών, που σπέρνονταν με την ποικιλία του Ασπρόσταρου και αργούσε να ωριμάσει, άρχιζε μετά τις 20 Ιουνίου και το αλώνισμα γινόταν τον Ιούλιο, γι' αυτό τον έλεγαν Αλωνάρη. Ακόμη, η σπορά γινόταν με τα βόδια και άρχιζε με τα πρωτοβρόχια και τελείωνε με τα χιόνια (όψιμη σπορά, όψιμη και η ωρίμανση). Το Ασπρόσταρο, βέβαια, έβγαζε ωραίο, άοσμο και νόστιμο ψωμί.

Μετά το 1940 που ανακαλύφτηκε η Ερέτρια (η οποία ωριμάζε νωρίς) ο θερισμός άρχιζε στις αρχές Ιουνίου

του Δήμου Δωριδίας και σε συνεργασία με τους πολιτιστικούς συλλόγους Δροσάτου- Πευκακίου Ευπαλίου, Καστρακίου, Κλήμα-Πηγής, Μοναστηρακίου, Τρικώρφου και Φιλοθέης, πραγματοποιούν στις 23 Ιουλίου αναπαράσταση του θερισμού και του αλωνίσματος στη μεγάλη πλατεία του Πευκακίου. Επίσης, στον ίδιο χώρο θα πραγματοποιήσουν έκθεση με όλα τα γεωργικά εργαλεία τα οποία έχουν σχέση με την σπορά, το αλώνισμα, το θερισμό κ.λπ., καθώς επίσης και έκθεση παλιάς φωτογραφίας. Θερμά συγχαρητήρια στους εμπνευστές και συντελεστές και καλή επιτυχία στην προσπάθειά τους.

ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ - ΑΝΑΛΗΨΗ

Φέτος η γιορτή τ' Αϊ-Γιαννιού (τρίτη εύρεση της Αγίας Κάρας του Αϊ-Γιάννη του Προδρόμου) συνέπεσε με τη γιορτή της Αναλήψεως. Γιορτάζει το παλιό μας νεκροταφείο στο πέρα χωριό και τελέσαμε θεία λειτουργία με τη συμμετοχή λίγων προσκυνητών. Τα παλιά χρόνια γινόταν μεγάλο

θα πραγματοποιήσει το καλοκαίρι. Αρχίζουμε με την πρώτη πολιτιστική μας εκδήλωση στις 30 Ιουνίου και κλείνουμε με τη γιορτή της φασολάδας στις 29 Αυγούστου.

Ανήμερα της εορτής των Αγίων Αποστόλων στις 30 Ιουνίου, τελέσαμε Θεία λειτουργία στο ωραίο εκκλησάκι πάνω εκεί ψηλά στα Ταμπούρια, σε αυτή την πανοραμική και απείρου κάλλους τοποθεσία, που η καταπληκτική της θέα, η απεραντοσύνη του ορίζοντα, οι ποικίλες και όμορφες εικόνες και οι ομορφιές της γύρω φύσης μαγεύουν τον επισκέπτη που δε χορταίνει το μάτι του ν' αγναντεύει και να θαυμάζει του Πλάστη τα δημιουργήματα.

Μετά το πέρας της Θείας λειτουργίας, προσφέρθηκαν σ' όλους τους προσκυνητές λουκουμάκι και αναψυκτικά και στη συνέχεια καφεδάκι στην πλατεία του χωριού. Το φεγγαρόλουστο Σαββατιάτικο απόβραδο της επομένης της εορτής, στην όμορφη πλατεία στο Πευκάκι, σ' αυτό το στολίδι που κοσμεί όχι μόνο το Πευκάκι αλλά και τη γύρω περιοχή και που της ρεματιάς το δροσερό αεράκι που κατηφορίζει από τις Αγριλιές και σβήνει την πύρα του καλοκαιριού, η Ένωσή μας πραγματοποίησε την διπλή γιορτή μας: το πανηγύρι των δώδεκα Αποστόλων, και τη γιορτή των γονιών μας.

Μια εβδομάδα πριν την ημέρα της εκδήλωσης, μερικές εθελόντριες γυναίκες, δυστυχώς λίγες, ανέλαβαν τον ευπρεπισμό του χώρου την Πλατεία, εκτελώντας μέσα στον καύσωνα διάφορες πολύ κοπιαστικές εργασίες, όπως σκούπισμα, πλύσιμο, κλάδεμα, βάψιμο, καθαρισμό των τουαλετών κ.λπ. και τις ευχαριστούμε θερμά.

Τον χώρο της πλατείας φρόντισαν να διαμορφώσουν για την εκδήλωση από την Ένωση ο κ. Μπάμπης Αλεξανδρής και ο κ. Γιώργος Κρητικός μαζί με μέλη του Συλλόγου και με τον πρόεδρο του χωριού μας, κ. Κώστα Αλεξανδρή. Η πανηγυρική εικόνα της Πλατείας ήταν όντως εντυπωσιακή.

Στην εκδήλωσή μας συμμετείχαν γύρω στα 300 άτομα, χωριανοί και φίλοι από τα γύρω χωριά. Τους καλωσόρισε ο Πρόεδρος με λίγα λόγια και στη συνέχεια έσυρε το χορό, συνοδευόμενος και από τα άλλα μέλη του Δ.Σ. Κέφι, και χορός μέχρι τις 3 το πρωί.

Σ' αυτό συνετέλεσαν και τα ωραία παραδοσιακά δημοτικά τραγούδια του D.J και στο τέλος και τα ωραία ρεμπέτικα - ζειμπέκικα.

Την εξυπηρέτηση είχαν αναλάβει οι αδελφοί Κаланτζή και πρόσφεραν ωραία σουβλάκια, κοκορέτσια, κοντοσούβλι, κρασί, μπύρα και αναψυκτικά

και μέχρι τέλους γινόταν και το αλώνισμα. Έτσι, η παραγωγή τριπλασιάστηκε.

Για την ιστορία, πρέπει εδώ να σημειώσω ότι η καλλιέργεια του σιταριού στην Ελλάδα ήταν γνωστή από αρχαιοτάτων χρόνων. Από τότε, δηλαδή, που ο Ιάσοντας με τους Αργοναύτες ταξίδεψαν στην Κολχίδα για να πάρουν το χρυσόμαλλο δέρα, το οποίο φυσικά δεν ήταν τίποτε άλλο από το σιτάρι που καλλιεργείτο τότε στην περιοχή του Καυκάσου. Το έφεραν, λοιπόν, στην Ιωλκό, έπειτα άρχισε να καλλιεργείται στον Θεσσαλικό κάμπο και σιγά-σιγά επεκτάθηκε σ' όλη την Ελλάδα. Σήμερα, σε όλη την περιφέρεια του χωριού μας δεν καλλιεργείται κανένα χωράφι. Εμφανίστηκαν ωστόσο μερικά στο Ευπάλιο, και μάλιστα στο Γκαλτερίμι δεξιά και αριστερά του δρόμου.

Η Δωρική Αδελφότητα, υπό την αιγίδα

πανηγύρι στις βρύσες του χωριού με ψητά, πίτες, κοσιμάρι, γιαούρτες και μπόλικο κρασί, πάντα με κλαρίνο και βιολιά. Όλα αυτά προσφέρονταν δωρεάν σ' όλους τους προσερχόμενους. Της Αναλήψεως δεν άλλαξε τίποτε γιατί σήμερα δεν υπάρχουν στρώγκες, όπως παλιά. Οι τσοπάνηδες έψηναν το οψιμάρι που κρατούσαν για το σκοπό αυτό, έφτιαχναν ωραίες πίτες, κοσιμάρι κ.λπ. και καλούσαν πολλούς φίλους και τις τοπικές αρχές και γλένταγαν μέχρι το βράδυ. Το τυρί της ημέρας το έδιναν στον Ιερέα, αν και εφόσον πήγαινε να ευλογήσει τη στρώγκα τους. Σήμερα δυο-τρία λιανοκόπαδα με 20-30 γιδοπρόβατα υπάρχουν. Ούτε που ακούγονται.

Το περίεργο είναι ότι έπαψε να το λέει ο ο κούκος.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Στο προηγούμενο φύλλο η Ένωσή μας δημοσίευσε τις εκδηλώσεις που

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

- Στις 3 Ιουνίου και στον Ιερό Ναό Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης στο Πευκάκι τελέστηκε 40ήμερο Μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής της αείμνηστης Ελένης Χατζή.

Ο καλός Θεός ας αναπαύσει την ψυχή της και στα παιδιά της Ανδρέα και Γιώργο ευχόμαστε καλή παρηγοριά.

- Στις 28 Μαΐου στον Ιερό Ναό Παναγίας Αλεξιότισσας στην Πάτρα τελέστηκε 40ήμερο Μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής της αείμνηστης Γεωργίας Λαϊνιώτη-Κονιστή. Ο Θεός ας αναπαύσει την Άγια ψυχή της, γιατί πράγματι ήταν ένας υπέροχος άνθρωπος και πολύ θρησκευόμενος. Στο σύζυγό της, στα αδελφία της και ανίψια της ευχόμαστε την εξ ύψους παρηγοριά.

ΚΗΔΕΙΕΣ

- Την Τετάρτη 5 Ιουλίου 2017 έφυγε από την ζωή η Σταθούλα Δημητρίου Καρδάρη. Η κηδεία της έγινε την επόμενη ημέρα στο νεκροταφείο Αγίου Αλεξάνδρου - Αλεξίου του χωριού μας.

Ο Θεός να αναπαύσει την ψυχή της.

και πιστεύουμε ότι η εξυπηρέτησή τους ήταν επιτυχής. Τέλος, γύρω στη μία τα ξημερώματα έγινε κλήρωση των λαχνών, οι οποίοι περιλάμβαναν ένα ποδήλατο (προσφορά της Ενώσεως) και πολλά άλλα δώρα, προσφορά των συγχω-

Τσούστας, από την Ένωση Ευπαλιωτών ο κ. Παπαδάκης Ανδρέας και άλλα μέλη πολιτιστικών συλλόγων των χωριών της περιοχής μας. Επίσης, ευχαριστούμε και όλους όσους τίμησαν με την παρουσία τους την εκδήλωσή μας και συνδιασκέδασαν

ριανών μας και όχι μόνο. Τους ευχαριστούμε όλους. Την εκδήλωσή μας τίμησαν με την παρουσία τους ο ιερέας του χωριού μας πατέρας Ανδρέας, οι Δημ. Σύμβουλοι κ.κ. Κ. Φλετούρης και Γιάννης Φλέγγας, ο Πρόεδρος Ευπαλίου κ. Κ.

μαζί μας. Ευχαριστούμε ακόμη το Φυτώριο Πολυζώη για τα καλλωπιστικά δενδρύλλια που μας έδωσε για να φυτέψουμε στην πλατεία του χωριού μας.

Πυρκαγιά στην Παλιοβούνα

Πυρκαγιά ξέσπασε από άγνωστη αιτία το μεσημέρι της Τετάρτης 12 Ιουλίου στην περιοχή Ταμπούρια της Παλιοβούνας του Δροσάτου δίπλα από τις κεραιές της κινητής τηλεφωνίας. Η φωτιά κατευθυνόταν προς το χωριό του Δροσάτου αλλά κατασβέστηκε από την άμεση παρέμβαση με έξι οχήματα και πλήθος πυροσβεστών της Πυροσβεστικής Ναυπάκτου καθώς και 2 αεροπλάνα. Πρόλαβε όμως και έκαψε πάνω από 30 στρέμματα δασικής έκτασης. Έρευνα για τα αίτια της φωτιάς πραγματοποιεί η υπηρεσία της Πυροσβεστικής Ναυπάκτου.

Κονιοστής

Ζαχαροπλαστείο

Τούρτες

Γλυκά Ταψιού

Γλυκά Κουταλιού

Παγωτά
Εκμέκ Παγωτό
Βrownies Παγωτό
Πορτοκαλόπιτα Παγωτό
Καρυδόπιτα Παγωτό

ΓΛΥΚΟ
ΚΑΡΥΔΑΚΙ

Αθηνών 28 & Νόβα - Ναύπακτος - τ. 26340 27 020

Πάνου Ρήγα 32 • Παραλία Γριμπόβου • Ναύπακτος • τ. 26340 38 458

Εκδηλώσεις Αύγουστος 2017

- Την Κυριακή 6/8/2016 κάτω από το Αυγουστιάτικο φεγγάρι και τα αστέρια θα αναπολήσουμε και θα χορέψουμε με μουσική για όλες τις ηλικίες, στην μεγάλη πλατεία στο ΠΕΥΚΑΚΙ (Τρίγωνο).
- Την Παρασκευή 11/8/2016 στις 21:00 θα κάνουμε την παιδική γιορτή στην πλατεία του ΔΡΟΣΑΤΟΥ, με μουσική και παιχνίδια. Θα ψήσουμε το παραδοσιακό καλαμπόκι θα κάνουμε αναπαράσταση ζυμώματος της μοιράστας και θα μοιράσουμε μοιράσματα στους μικρούς μας φίλους.
- Την Τετάρτη 16/8/2017 θα τελεστεί η Θεία Λειτουργία στο ξωκκλήσι των Αγίων Αποστόλων στα Ταμπούρια Παλιοβούνας. Μετά τη λειτουργία θα ακολουθήσει συζήτηση στην πλατεία του ΔΡΟΣΑΤΟΥ για διάφορα θέματα που αφορούν το χωριό μας.
- Την Τρίτη 29/8/2017 το πρωί θα τελεστεί η Θεία Λειτουργία στο ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟ του Άι-Γιάννη. Το βράδυ στις 9:00 θα γευτούμε την πατροπαράδοτη φασολάδα που έχει καθιερωθεί εδώ και 11 χρόνια σαν η καλύτερη και μεγαλύτερη γιορτή στη Φωκίδα με νηστίσιμα εδέσματα και παραδοσιακή μουσική στην πλατεία του Δροσάτου με την συμμετοχή όλων των συγχωριανών.
- Κλείνουμε τις καλοκαιρινές εκδηλώσεις με την εορτή στο ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟ του Αγίου Αλεξάνδρου & Αγίου Αλεξίου του χωριού μας στις 30/8/2017.
- Άλλες εκδηλώσεις:
- Θα αποφασιστούν από κοινού στο χωριό οι ημερομηνίες για τη γιορτή της νεολαίας, τον περίπατο στα μονοπάτια του χωριού μας, ο προορισμός της ημερήσιας εκδρομής και πολλές άλλες δραστηριότητες. Για περισσότερες και πολλές άλλες δραστηριότητες μπορείτε να καλέσετε τα τακτικά μέλη του Δ.Σ., καθώς και τα αναπληρωματικά μέλη:

ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	6944618958
ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	6936641066
ΚΟΝΙΣΤΗ ΚΩΝ/ΝΑ	6975501498
ΜΑΡΣΕΛΟΥ ΓΙΩΤΑ	6946962154
ΚΟΝΙΣΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	6983832291
ΖΗΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	6974640794
ΚΟΝΙΣΤΗ-ΜΙΧΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	6973331224
ΝΤΑΟΥΣΑΝΗ ΜΑΡΙΑ	6982555498

Νέοι ορίζοντες για τον Απόλλωνα

Ο Απόλλων Ευπαλίου ενισχύεται σε διοικητικό επίπεδο κι αναμένονται αλλαγές και εξελίξεις σε όλα τα επίπεδα με στόχο την αναβάθμιση του συλλόγου

Γεμάτο αλλαγές θα είναι το φετινό καλοκαίρι για τον Απόλλωνα Ευπαλίου και όλα δείχνουν ότι θα είναι για καλό. Η ομάδα τερμάτισε πέρυσι στη δεύτερη θέση, πίσω από τον Αστέρα Ιτέας που πήρε την άνοδο για τη Γ' Εθνική. Τώρα όμως αλλάζουν τα πράγματα.

Πάντως αξίζει να σημειωθεί ότι ο Απόλλων Ευπαλίου είναι μία από τις τέσσερις ομάδες πανελλαδικά που συμμετέχουν στο δίκτυο του Απόλλωνα Σμύρνης.

Αυτό που έχει σημασία σε γενικές γραμμές είναι ότι οι άνθρωποι που σκοπεύουν να μπουν στο σύλλογο έχουν όρεξη για δουλειά. Στόχος τους είναι να γυρίσει σελίδα ο Απόλλων σε όλα τα επίπεδα, επενδύοντας παράλληλα και χτίζοντας μία καινούρια, υγιή και αγαστή σχέση με τους φιλάθλους της ομάδας. Μέσα στα πλάνα τους είναι να εκδώσουν κάρτες φιλάθλων, οι οποίες μάλιστα θα προσφέρουν αρκετά προνόμια. Ένα από αυτά είναι η άμεση ενημέρωση των κατόχων για τα αποτελέσματα της ομάδας σε κάθε αγωνιστική. Δηλαδή μετά το τέλος των αγώνων του Απόλλωνα, οι κάτοχοι των καρτών θα λαμβάνουν ένα sms με το αποτέλεσμα της ομάδας. Αυτό δίνει τη

δυνατότητα σε όλους, είτε βρίσκονται στο χωριό, είτε στην Αθήνα, είτε σε οποιοδήποτε μέρος της Ελλάδας, να ενημερώνονται για την πορεία του συλλόγου.

H ψυχή του Απόλλωνα, ο Άκης Ζέρβας

σεως του Δήμου και ανέλαβε τη δέσμευση για την προώθηση των προτάσεων του με μια πρώτη ενίσχυση μ' ένα ποσό της τάξης των 250.000 ευρώ.

Από εκείνη τη συνάντηση και μετά, η ομάδα σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση έχει προχωρήσει σε κάποιες προμελέτες (όπως φαίνονται και στις φωτογραφίες) για την όψη που θα πάρει το γήπεδο και ο περιβάλλον χώρος μετά την ανακατασκευή. Αυτές οι ενέργειες έγιναν ώστε οι αρμόδιοι να είναι σε πλήρη ετοιμότητα να εκπονήσουν την τελική μελέτη για να την καταθέσουν στο φάκελο χωρίς καμία χρονотριβή. Μάλιστα, από την ομάδα του Απόλλωνα πιστεύουν ότι μπορεί να υπάρξει προτεραιότητα για το γήπεδο του Ευπαλίου, ειδικά από την στιγμή που οι εγκαταστάσεις σε Μαλάματα, Τολοφώνα, Λιδωρική και Γλυφάδα φιλοξενούν κανονικά αγώνες και χρειάζονται πολύ μικρότερες παρεμβάσεις.

Ο Ευπαλιώτης Γιάννης Κούγιας που αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για τον Απόλλωνα

Μία ομάδα νέων ανθρώπων, μεταξύ των οποίων είναι και ο συγχωριανός μας Γιάννης Κούγιας, ετοιμάζεται να αναλάβει τις τύχες του συλλόγου, γεγονός στο οποίο συνέβαλε τα μέγιστα και ο πρόεδρος της κοινότητας, Κώστας Τσιούστας.

Όλα δείχνουν ότι ο Απόλλωνας θα γυρίσει σελίδα και οι οριστικές αποφάσεις θα ληφθούν στη Γενική Συνέλευση, όπου θα προκύψει η νέα διοίκηση και φυσικά το καινούριο επταμελές διοικητικό συμβούλιο. Οι πληροφορίες αναφέρουν ότι το νέο σχήμα που προτίθεται να αναλάβει τις τύχες της ομάδας θα προχωρήσει σε τομές. Ήδη μία από τις καινοτομίες είναι η συνεργασία με τον Απόλλωνα Σμύρνης. Η «ελαφρά ταξιαρχία», η οποία κέρδισε την άνοδο της στη Super League και μάλιστα με εντυπωσιακό ρεκόρ, θα προχωρήσει σε μία συνεργασία με τον Απόλλωνα Ευπαλίου. Η νέα αυτή σχέση θα είναι τόσο σε επίπεδο τεχνογνωσίας όσο και σε επίπεδο ακαδημιών. Η ομάδα της Ριζούπολης δίνει πολύ μεγάλη βάση στα τμήματα υποδομής και τα τελευταία χρόνια έχει αναδείξει πολλούς ταλαντούχους νεαρούς, οι οποίοι πλασιάζουν πλέον την πρώτη ομάδα. Πρόκειται για μία συμφωνία, που μόνο κερδισμένο μπορεί να βρει το σύλλογο του χωριού μας.

Ο Γιώργος Φλέγγας

Στη διάρκεια του καλοκαιριού θα προκύψουν κι ανακοινώσεις σε επίσημη μορφή από τη διοίκηση, όπου θα ξεκαθαριστεί πλήρως το εύρος της συνεργασίας μεταξύ των δύο συλλό-

«Χαραμάδα» αισιοδοξίας για το γήπεδο Ευπαλίου. Στο μεταξύ, αισιόδοξα είναι τα μηνύματα που έρχονται και για το θέμα του γηπέδου στο Ευπάλιο. Η έλλειψη ουσιαστικής έδρας για την ομάδα και το γεγονός ότι ο Απόλλων αναγκάζεται να παίζει στα Μαλάματα στερούν ένα σημαντικό κομμάτι της δυναμικής του συλλόγου. Αυτό ενδεχομένως να αλλάξει στο άμεσως επόμενο διάστημα. Αντιπροσωπεία της Δημοτικής Αρχής του Δήμου Δωριδος με επικεφαλής τον Δήμαρχο

Γιώργο Καπεντζώνη και τη συμμετοχή του αρμόδιου συμβούλου Γιάννη Φλέγγα, συναντήθηκε με τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού Ιούλιο Σιναδινό. Ο Γενικός Γραμματέας ενημέρωσε

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΤΕΛΙΚΗ 2016-2017

	ΒΑΘΜΟΙ	ΤΕΡΜΑΤΑ
ΑΣΤΕΡΑΣ ΙΤΕΑΣ	79	116 - 08
ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ	73	97 - 29
ΦΩΚΙΚΟΣ ΑΜΦΙΣΣΑΣ	71	99 - 19
ΔΙΑΓΟΡΑΣ ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΥ	52	56 - 35
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΙΤΕΑΣ	45	66 - 56
ΗΣΑΪΑΣ ΔΕΣΦΙΝΑΣ	42	51 - 43
ΔΩΡΙΚΟΣ ΜΑΛΑΜΑΤΩΝ	41	53 - 55
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΜΦΙΣΣΑΣ	41	44 - 56
ΚΡΙΣΣΑΙΟΣ ΧΡΙΣΣΟΥ	40	58 - 61
ΑΜΦΙΣΣΑΪΚΟΣ	37	55 - 70
ΕΝΩΣΗ ΓΛΥΦΑΔΑΣ	34	46 - 57
ΑΕΤΟΣ ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΥ	25	29 - 87
ΑΠΟΛΛΩΝ ΔΕΛΦΩΝ	22	31 - 76
ΤΟΛΟΦΩΝΑ ΕΡΑΤΕΙΝΗΣ	14	33 - 88
ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ ΚΙΡΡΑΣ	-6	5 - 99

ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ 2016-2017 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟΛΛΩΝΑ ΕΥΠΑΛΙΟΥ

ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ - ΑΣΤΕΡΑΣ ΙΤΕΑΣ	0 - 2
ΤΟΛΟΦΩΝΑ ΕΡΑΤΕΙΝΗ - ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ	0 - 6
ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ - ΔΩΡΙΚΟΣ ΜΑΛΑΜΑΤΩΝ	6 - 2
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΜΦΙΣΣΑΣ - ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ	0 - 3
ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ - ΚΡΙΣΣΑΙΟΣ ΧΡΙΣΣΟΥ	2 - 1
ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ ΚΙΡΡΑΣ - ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ	0 - 6
ΗΣΑΪΑΣ ΔΕΣΦΙΝΑΣ - ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ	0 - 2
ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ - ΦΩΚΙΚΟΣ ΑΜΦΙΣΣΑΣ	2 - 1
ΑΠΟΛΛΩΝ ΔΕΛΦΩΝ - ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ	0 - 2
ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ - ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΙΤΕΑΣ	4 - 0
ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ - ΑΕΤΟΣ ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΥ	6 - 0
ΕΝΩΣΗ ΓΛΥΦΑΔΑΣ - ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ	0 - 4
ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ - ΑΜΦΙΣΣΑΪΚΟΣ	6 - 2
ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ - ΔΙΑΓΟΡΑΣ ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΥ	1 - 1
ΑΣΤΕΡΑΣ ΙΤΕΑΣ - ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ	4 - 2
ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ - ΤΟΛΟΦΩΝΑ ΕΡΑΤΕΙΝΗ	3 - 1
ΔΩΡΙΚΟΣ ΜΑΛΑΜΑΤΩΝ - ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ	1 - 5
ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ - ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΜΦΙΣΣΑΣ	4 - 0
ΚΡΙΣΣΑΙΟΣ ΧΡΙΣΣΟΥ - ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ	3 - 5
ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ - ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ ΚΙΡΡΑΣ	(α.α.) 3 - 0
ΦΩΚΙΚΟΣ ΑΜΦΙΣΣΑΣ - ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ	5 - 0
ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ - ΑΠΟΛΛΩΝ ΔΕΛΦΩΝ	6 - 1
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΙΤΕΑΣ - ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ	0 - 3
ΑΕΤΟΣ ΛΙΔΩΡΙΚΙΟΥ - ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΥΠΑΛΙΟΥ	1 - 2

Πρώτος σκόρερ ο Γιώργος Φλέγγας

Πρώτος σκόρερ του πρωταθλήματος Φωκίδας 2016 - 2017 με 36 γκολ είναι ο Γιώργος Φλέγγας του Απόλλωνα Ευπαλίου που κερδίζει και το σχετικό Έπαθλο της ΕΠΣ Φωκίδας. Να υπενθυμίσουμε ότι ο Γ.Φλέγγας που είναι γέννημα - θρέμμα του Απόλλωνα Ευπαλίου έχει αγωνιστεί κατά το παρελθόν και στον ΠΑΣ ΠΡΕΒΕΖΑ και την περσινή περίοδο 2015 - 2016 με τα χρώματα του ΑΣΤΕΡΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ όπου αναδείχτηκε MVP στο πρωτάθλημα Αιτωλοακαρνανίας. Ο Γιώργος από πέρσι είναι πτυχιούχος πολιτικός μηχανικός του Ανωτάτου Τεχνολογικού Ιδρύματος Πειραιά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Μ. ΓΑΒΡΗΛΙΔΗΣ M.Sc ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

Άδειες Δόμησης, Τοπογραφικά
Ενεργειακές Επιθεωρήσεις, 3D σχεδίαση
Κατασκευές Κτιρίων, Διακοσμήσεις
Project management, Επενδυτικά σχέδια
Leader - ΕΣΠΑ, Άδειες Λειτουργίας, HACCP

Καναβού 16, Λιμάνι, ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ, κιν. 6944 76 55 33
τηλ./fax: 2634.400.248 e-mail: dim.dwg@gmail.com

Προμελέτες για το γήπεδο Ευπαλίου

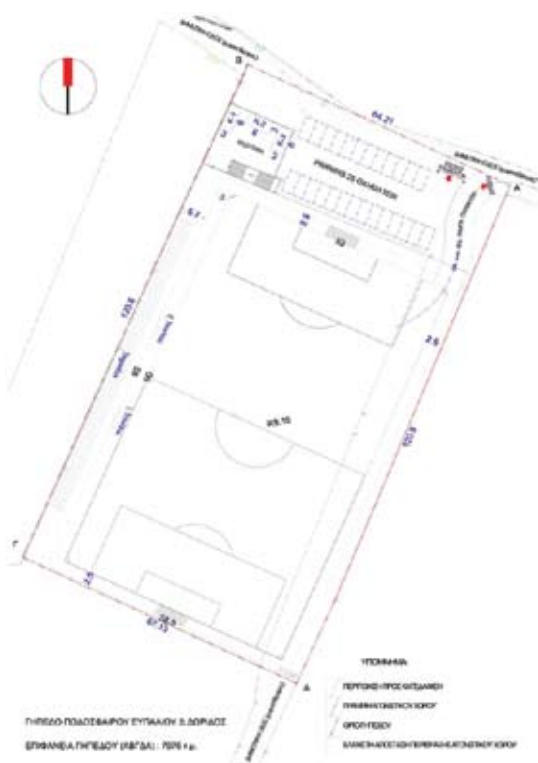
Έτοιμο έχει το φάκελο της προμελέτης για την κατασκευή του γηπέδου Ευπαλίου ο Δήμος και η ομάδα του Απόλλωνα Ευπαλίου.

Τον φάκελο αυτό η Δημοτική Αρχή θα προωθήσει μαζί με άλλα αθλητικά έργα στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού μετά την δέσμευση του Γεν. Γραμματέα Ιουλ. Συναδινού (όπως θα δούμε πιο κάτω στο ρεπορτάζ) ότι ο Δήμος Δωρίδας θα χρηματοδοτηθεί με περίπου 250.000 ευρώ σε πρώτη φάση για αθλητικές υποδομές.

Η προμελέτη έγινε πάνω στις σημερινές υπάρχουσες εγκαταστάσεις του γηπέδου και πληρεί τις προδιαγραφές που ορίζει η Γενική Γραμματεία Αθλητισμού μέχρι και για αγώνες Γ' Εθνικής.

Αναλυτικά οι εγκαταστάσεις που θα δημιουργηθούν είναι :

- Γήπεδο Ποδοσφαίρου 53μ. Χ 90 μ.
- Κερκίδες 300 απόμων
- Δύο Πάγκοι ομάδων
- Ένας πάγκος κριτών
- Κτίριο 1 – Αποδυτήριο γηπεδούχου επιφάνειας 18 τ.μ.
- Κτίριο 2 – Αποδυτήριο φιλοξενούμενων επιφάνειας 18 τ.μ.
- Κτίριο 3 – Αποδυτήριο διαιτητών και ως θεατών επιφάνειας 18 τ.μ.
- Φυσικός Χλοοτάπητας επιφάνειας 5560 Τ.μ.
- Φωτισμός Γηπέδου με έξι (6) πυλώνες
- Τοίχιο περιφράξης γηπέδου ύψους 2 μ. και μήκους 120,60 μ. στην Ανατολική πλευρά
- Τοίχιο περιτοίχισης της βόρειας πλευράς ύψους 2 μ. και σε μήκος 64 μ.
- Είσοδος με σκαλοπάτια στην Νοτιοανατολική Γωνία του γηπέδου που θα καλύπτει την υψομετρική διαφορά των δύο (2) μ.
- Ράμπα εισόδου οχημάτων στην Βορειοανατολική γωνία του γηπέδου κλίσης 16%

Ενίσχυση με 250.000€ του Δήμου Δωρίδος από την Γενική Γραμματεία Αθλητισμού

Με το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού Ιούλιο Συναδινού συναντήθηκε στο Λιδωρίκι αντιπροσωπεία της Δημοτικής Αρχής του Δήμου Δωρίδος με επικεφαλής το Δήμαρχο Γιώργο Καπεντζώνη και συζήτησαν τα θέματα αναβάθμισης των αθλητικών υποδομών του Δήμου.

Ο Δήμαρχος στην παρουσίασή του εξέθεσε την υφιστάμενη κατάσταση των αθλητικών εγκαταστάσεων του Δήμου, τις δυσκολίες που υπάρχουν, καθώς και τις προσπά-

θειες που γίνονται από όλους για τη συντήρηση και τη λειτουργία τους και παρέδωσε στο Γενικό Γραμματέα ενημερωτικό υπόμνημα, στο οποίο περιλαμβάνονται οι προτάσεις και οι ανάγκες του Δήμου. Ο Γενικός Γραμματέας ενημέρωσε τους εκπροσώπους του Δήμου για τον σχεδιασμό του Υπουργείου και εξέφρασε ξεκάθαρα το ενδιαφέρον του για την βελτίωση των αθλητικών υποδομών της περιοχής και σε πρώτη φάση όπως διέρευσε θα δοθούν γύρω στις 250.000 ευρώ.

ΑΓΡΟΤΙΚΑ
ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Μικρο-
χρηματοδότηση
Αγροτών

Για να συνεχίσεις να κοιτάς μπροστά, πρέπει να μην έχεις καμία έγνοια.

Μικρο-χρηματοδότηση έως €5.000 για άμεση κάλυψη των έκτακτων αναγκών σου.

Με το νέο πρόγραμμα μικρο-χρηματοδότησης της Τράπεζας Πειραιώς μπορείς να έχεις στη διάθεσή σου άμεσα έως €5.000, για να καλύψεις τις έκτακτες ανάγκες, που μπορεί να προκύψουν, όπως αποκατάσταση ζημιών στον εξοπλισμό, μικροεπισκευές, αντικατάσταση φυτικού ή ζωϊκού κεφαλαίου μικρής κλίμακας και οποιαδήποτε άλλα μη προγραμματισμένα έξοδα.

Το προϊόν χορηγείται με βάση τα ισχύοντα πιστοδοτικά κριτήρια της Τράπεζας και υπόκειται στις περιοριστικές διατάξεις στην κίνηση κεφαλαίων.

Μάθε περισσότερα σε ένα κατάστημα της Τράπεζας Πειραιώς, στο 18 2 18 ή στο www.piraeusbank.gr

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Η πρώτη τράπεζα στην Ελλάδα